

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

Liepa - July 13, 1966

Nr. 77

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KARO SPARTINIMAS

IVYKIAI RODO, KAD PREZIDENTAS JOHN-SONAS APSISPRENDE IŠPLĖSTI KARO VEIKSMUS VIETNAME. TIKĖDAMASIS IKI RINKIMU PASIEKTI BENT DALINĖS KARINĖS PERGALĖS, KURI UŽTIKRINTU ILGESNĖ POLITINĖS PERGALĖS PROGRESĄ.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Teigiama, kad prezidentas nemiegojęs tą naktį, kai JAV bombonešiai pagaliau puolė netoli Šiaurinio Vietnamo sostinės Hanoi ir svarbiausio uosto Haiphong esančius naftos sandėlius. (Tiesa, tuo metu, kai bombonešiai puolė savo taikinius Šiauriniame Vietname ten buvo diena, tačiau Amerikos rytiniame pakraštyje laikrodžiai rodė 3 val. nakties, kai prezidentas gavo žinią, kad visi lėktuvai, dalyvavę tame puolime, išskyrus tik vieną, laimingai grįžo į savo bazes). "It's incredible, its really incredible that this could happen with the loss of only one plane" -- sumurmėjęs patenkintas prezidentas.

Kiek iš tikro JAV aviacija yra pranašesnė už savo priešus, įrodyta liepos 6 d., kada JAV lėktuvai sugebėjo išvengti 28 ar 29 priešų raketų, paleistų į juos. Darnelabai senai tos sovietų gamybos raketos, kurios pačios suranda savo taikinius, buvo laikomos baisiu ginklu, neįmanomu nugalėti. Čia reikia atsiminti, kad sovietai tas raketas pasiuntė jau prasidėjus karo veiks-

mams Vietname, atseit, puolimas prieš priešą skysto kuro sandėlius būtų buvęs daug sėkmingesnis ir mažiau pavojingas saviesiems lakūnams, jei būtų atliktas ką tik pradėjus bombarduoti Šiaurinį Vietnamą. Tačiau, kaip žinia, prezidentas, kuris asmeniškai patvirtindavo kiekvieno taikinio parinkimą, neleisdavo tuos vertingus taikinius pulti. Kodėl? Atrodo, jog prezidentas, prilaikydamas savo karius, norėjo parbrėžti, kad jis tik nori apginti Pietinį Vietnamą ir jam visai nerūpi, kas valdo šiaurinę krašto pusę. Panašios taktikos buvo laikomasi ir Trumano laikais, ginant Graikiją nuo jos komunistinių kaimynų puolimų ir Pietinę Korėją. Paskutiniu atveju visai aišku, kad pačių amerikiečių nenoras įsipareigoti ginti Pietinę Korėją paskatino Staliną pradėti Pietinės Korėjos "išvadavimą". Jei raudoniesiems kiniečiams įsimaišius į tą karą JAV aviacijai būtų duotos laisvos rankos pulti kiniečių taikinius, šiandien greičiausiai visai nebūtų buvę Vietna-

mo konflikto.

Ir dabar pagrindinis motyvas susilaikyti nuo Hanoi - Haiphongo bombardavimo buvo tas, kad toks subombardavimas prives prie tiesioginio kiniečių įsimašymo ir karo su Kinija. Iš tikro tokia baimė tik skatino šiaurinius vietnamiečius toliau tęsti tą karą, o sovietai, kaip ir kiniečiai, galėjo džiaugtis, kad amerikiečiai rizikuoja savo patyrusiais lakūnais ir brangiais lėktuvais puldami tokius taikinius, kaip sunkvežimiai ar traukinio vagonai. Jei kiniečiai ar sovietai norėtų pasinaudoti Vietnamo karu tiesioginiam konfliktui su JAV, jie jau seniai būtų radę tam priekabių. O jei jie to nedarė, reiškia jie nieko gero nesitiki iš atviro konflikto ir jo vengs. Tai veda prie išvados, kad JAV gali siekti karinės pergalės, praktiškai niekuo nerizikuodamos.

Iš kitos pusės, amerikiečiai negali tęsti karą, ypač nelabai populiarių, iki begalybės. Atsinau rinkimai, prieš kuriuos turės iškilti Vietnamo karo klausimas. Bus tokių, kurie reikalaus tą karą baigti pasitraukimu, netruks ir tokių, kurie kritikuos prezidento karo vedimo būdą. Abiejų nuomonių šalininkus sudėjęs kartu, prezidento kritikų skaičius galėtų perviršyti jo santūrios politikos šalininkus. Visi tie motyvai prezidentą pagaliau privertė ryžtis rizikuoti ir suduoti Šiauriniam Vietnamui smūgį, kuris galėtų priversti Hanoi valdovus pagalvoti, ar verta toliau kovoti su galingiausiu pasaulio kariuomene, sovietams ir kiniečiams padedant tik 'neoficialiai'. Dar prieš bombardavimą viename (Nukelta į 2 psl.)

BRONIUS K. BALUTIS IŠRINKTAS SLA GARBĖS NARIU

Bronius K. Balutis, Lietuvos įgaliotas ministeris Anglijai, Clevelande liepos 11-13 d. įvykusiame SLA jubiliejiname seime buvo išrinktas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje garbės nariu. Iki šiam laikui SLA turėjo tik du garbės narius: dr. J. Basanavičių ir dr. J. Šliupą. Min. K. Balutis, kuriam šiuo metu yra 87 metai amžiaus, negalėdamas asmeniškai dalyvauti seime, atsiuntė įrekorduotą į juostą sveikinimą seimui ir amerikiečiams lietuviams. Plačiau apie min. B.K. Balučio veiklą bus kitame numeryje.

ŠIANDIEN IR RYTOJ

HO CHI MINH buvo nuskrudęs į Pekiną "pasiskusti" Mao Tse-Tungui dėl amerikiečių bombardavimų ir pasitarti dėl tolimesnių karo veiksmų.

Šiaurės Vietnamui atėjo lemiamą valandą apsispręsti: sutikti su Amerikos pakartotinai siūlomom derybom, arba toliau tęsti karą, kuris gali visiškai sunaikinti kraštą.

Šiandien Hanoi vyriausybė neabejoja, kad amerikiečiai gali savo grąsinimus tesėti ir Šiaurės Vietnamas neteks visos pramonės. Vakarietiška logika nedvejotų tarp dviejų blogybių, visad pasirinktų mažesnę. Bet azijatai galvoja kitaip. Tad sunku numatyti ką toliau darys Šiaurės Vietnamas. Žinant, kad kinų kompartija dabar pergyvena krizę ir dominuoja griežtieji, tai vargu jie ar patars vietnamiečiams derėtis. Tad neišku, kaip toliau Ho Chi Minh elgsis?

Iki šiam laikui buvo žinoma, kad Amerika siekia tik garantijos Pietų Vietnamo saugumui ir nepasiryžusi sunaikinti viso bloko lizdą -- komunistinį Šiaurės Vietnamą. Reikalauta tik, kad vietkongas sustabdytų karo veiksmus ir Hanoi nustotų karą rėmęs. Jei dėlto negalima susitarti, lieka viena išeitis -- sunaikinti tos paramos šaltinį. Visi su džiaugsmu priimtų tokį sprendimą, bet Washingtonas dar svyruoja ir nenori pereiti į pilną puolimą prieš Šiaurės Vietnamą, ypač kai sąjungininkai, kaip Anglija, neremia šiame žygyje.

Esant dalykams taip, kaip dabar, amerikiečiai gali amžiais kariauti Vietname ir tas kainuos ne tik bilijonus, kuriuos galima būtų panaudoti naudingesniems reikalams, bet šis karas neleidžia išspręsti kitas politines problemas.

Kai susiduriama su Hanoi užsispyrimu nesiderėti, prisimename hitlerinę Vokietiją. Bet Ho Chi Minh elgesys yra absurdiškesnis už Hitlerio. Tada sąjungininkai iš Vokietijos reikalavo besąlyginės kapituliacijos, kas vertė Hitlerį kovoti iki paskutiniųjų. Tuo tarpu niekas tokios kapituliacijos nereikalauja iš Ho Chi Minh. Sutikdamas derėtis jis nieko neprarastų, priešingai, gal net laimėtų iš vakariečių ekonominės pagalbos...

Bet komunistinio fanatizmo apakintas Ho Chi Minh nemato realybės ir negali atskirti kas geriau būtų jo kraštui.

VILNIAUS universitete profesorius aiškina studentams:

-- Pas mus žmogus labiau vertinamas už pinigą...

-- Tas tiesa, -- pastebėjo vienas studentas, -- Kapitalistiniuose kraštuose užrakinę laiko pinigų, o pas mus žmones... (vg)

Įteikiamos Jaunimo Kongreso peticijos Jungtinėms Tautoms

Liepos 8 d. nuo 10 ligi 11:30 val. ryto įvyko Lietuvių Jaunimo Kongreso demonstracijos prie Jungtinių Tautų, reikalaujant Lietuvai nepriklausomybės. Dalyvavo

300 lietuvių patriotų, jų tarpe 50 atstovų iš įvairių kraštų. Vėliau demonstruotojai nužygiavo prie Sovietų Sąjungos misijos ir šauksmu kaltino sovietus už Lietuvos pa-

vergimą. Demonstracijoms vadovavo Antanas Mažeika.

Kadangi savaitės metu buvo gautas JT sekretoriato sutikimas priimti PLJK peticiją ir parašus buvo nuspręsta veikti sekančiu keliu: peticija ir parašai yra pateikiami tiems kraštams, iš kur parašai surinkti, prašant tų kraštų įnešti Lietuvos bylą savo vardu į JT, o ten kur tie kraštai atsako tai daryti, peticija ir parašai siunčiami tiesioginiai JT generaliniam sekretoriui.

Liepos 8 d. Australijos ambasada priėmė PLJK Australijos delegaciją, vadovaujamą Cibo, ir sutiko Australijos vardu įnešti peticiją ir parašus į JT. Mūsų delegacija buvo tikrai pavyzdinga: gausi, veržli ir principinga. Taipogi delegacija turėjo sveikinimo raštą savo uždavinio sėkmingam įgyvendinimui iš Australijos ministro pirmininko. Tapo čia dieną Italija priėmė lietuvių delegatą Šulcą ir savo vardu perėmė glo-

(Nukelta į 2 psl.)

Kantatos "Tėviškes namai", kuri dideliu pasisekimu buvo išpildyta dainų šventėje Chicagoje, autorius kompozitorius Bronius Budriūnas su solistais Dana Stankaityte ir Rimantu Dabšiu, V. Juknevičiaus nuotrauka

ŠNIPŲ KARAS...

VIENOS ŠNIPĖS ISTORIJA

Pirmasis aliarmo skambutis, parodęs Amerikos žvalgybos silpnumą, buvo japonų užpuolimas Pearl Harbore. Tikrumoje Amerikos žvalgyba turėjo užtenkamai žinių apie japonų pasirušimą pulti, bet nebuvo organizmo, kuris tas žinias įvertintų ir imtųsi sprendimo kas daryti.

Dvidešimt penkių tūkstančių lapų raportas apie Pearl Harbor katas trofą rodo, kad Amerikos vykdomieji organai mažai kreipė dėmesio į žvalgybos pranešimus. Laivyno atsakomieji pareigūnai galvojo, kad japonai niekad nedrįs pradėti masinį puolimą ir atsisakė rimtai žiūrėti į žvalgybos pranešimus. Taip pat įtariama, kad Washingtono buvo tyčia nekreipiama dėmesio į pranešimus, nes su japonų užpuolimu norėta išprovokuoti Amerikos įstojimą karan prieš Vokietiją ir Japoniją.

Kitas aliarmo skambutis suskambėjo Kanadoje, kur rusas Igor Guzenko, Sovietų ambasados šifravimo skyriaus tarnautojas, su slaptais dokumentais pabėgo ir pasiprašė Kanados policijos prieglaudos. Iš tų dokumentų buvo sužinota apie sovietų šnipų veiklą Kanadoje ir Amerikoje. Nuo šio momento Amerika rimčiau pradėjo žiūrėti į sovietų špioną ir buvo padaryta keili sensacingi šnipų atidengimai, kaip prezidento Roosevelto patarėjo Alger Hiss ir kitų. Tarp tų atidengimų daug triukšmo sukėlė šnipės Judy Coplon, teisingumo departamento tarnautojos, byla, kurią žmonės jau primiršo, bet tai buvo vienas įspūdingiausių špionažo istorijų atidengimas pokario metu. Ju-

dy Coplon buvo pirmoji amerikietė civilė teisia ma už šnipinėjimą sovietams.

Jos sekime dalyvavo apie 80 FBI agentų. Ir kai kurie įrodymai, kaip užrekordavimai telefoninių pasikalbėjimų, teisme nebuvo priimti kaltinamąja medžiaga.

Judy Coplon, nors turėjo visus gabumus dirbti literatūrinį darbą, gavusi diplomą, stojo tarnauti į teisingumo departamento ekonominio karo skyrių New Yorke. Ji pasirodė labai darbšti ir 1945 m. buvo perkelta Washingtonan. Teisingumo departamente darbas jos neviliojo ir ji darė žygius patekti į CIA (Central Intelligence Agency), Amerikos kontražvalgybon. Berper pirmąjį tikrinimą jos kandidatūra buvo atmesta.

Nauja vieta, kuri jai buvo patikėta teisingumo departamente, buvo svetimų valstybių agentų registracijos skyriuje. Pagal veikiančius įstatymus, visi svetimų valstybių agentai turėjo registruotis teisingumo departamente. Už nepildymą šio įstatymo grėsė baismė iki 5 metų kalėjimo. Karo metu, kai persekiojo nacių, šis skyrius buvo išplėstas, bet nuo 1945 metų tarnautojų skaičius buvo sumažintas iki šešių asmenų. Buvo palikti tik skyriaus viršininkas, du advoka-

ta, du tarnautojai ir politinis analizuotojas. Judy Coplon pradėjo dirbti šiame skyriuje kai prasi-dėjo tarnautojų mažinimas. Pradžioj jai pavedė registraciją belgų ir prancūzų agentų. Bet 1946 m. ji pasiliko vienintelė politinė analizuotoja ir jos atsakomybė padidėjo. Ji gavo atskirą biurą, kuriame buvo daug spintų su agentų bylomis. Iki 1949 m. ji dirbo viena, kai didžiau-siam jos nepasitenkinimui, tame pačiame kambary buvo pasodintas ir advokatas Nathan Levin.

Dabar ji jau specializavosi sovietų ir anapus geležinės uždangos esančių kraštų agentų registracija. Ji turėjo teisę skaityti FBI raportus, kurie buvo atsiunčiami teisingumo departamentan, nes juose rasdavo tų asmenų įvairius prasižengimus su Amerikos įstatymais. Tarp tų raportų buvo daug medžiagos ir apie sovietų diplomatus, kuriuos FBI sek-davo.

Vyriausybės įstaigoje, kur suplaukia slapti dokumentai ir konfidencialūs pranešimai, dažnai viešpatauja neatsargumas. Tarnautojai pripratę ant bylų matyti užrašus "Labai slaptai", dažnai jas nebeuždaro po raktu, o kartais net užmeta dokumentus. Vieną skyriaus sekretorė

(3)

kartą prausykoje paliko slapta raportą. Judy rado ir jai gražino, susipažinusi su bylos turiniu.

1947 m. skyriaus viršininkas Raymond P. Whearty paprašė jos peržiūrėti visų įtariamųjų asmenų kartoteką ir atrinkti tik svarbesnius, kad spintoj paliuosuoti vietą, nes ten nebetylpo visos bylos apie tuos asmenis. Ji pasirodė tokia pavyzdinga tarnautoja, kad 1948 m. pabaigoje jai pavedė daryti ištraukas iš FBI raportų kiek tai lietė komunistus. Greit ji pasidarė teisingumo departamente komunistų klausimu specialistė. Ir tai buvo tuo laiku, kai ji susipažino su Gubičevu ir FBI pradėjo nerimauti dėl paslapčių "perbėgimų".

Buvo pastebėta, kad FBI surinktos žinios apie sovietų ir jų sateilitų diplomatus, greit pasiekia suinteresuotuosius asmenis. Jie tai sužino ne iš tiesioginių kontaktų Amerikoje, bet iš Maskvos... Vadinasi, kažkas turėjo galimybės prieiti prie FBI bylų ir jas persiųsti Maskvon. Ten, sovietų žvalgyba išnagrinėja ir vėliau diplomatinio keliu įspėja sovietų ambasadas ir konsulatų.

Pradžioj FBI galvojo, kad paslapčių išdavimas vyksta jų pačių įstaigoje. Bet po stiprios kontrolės įtarimas buvopasalinintas. Tada pradėta žiūrėti kas dedasi teisingumo departamente, kur buvo FBI raportai siunčiami.

Kaip pradėjo įtarinėti Judy Coplon, pasilieka

paslaptimi. Galimas dalykas, kad FBI pradėjo sekti visus to skyriaus tarnautojus, kas nebuvo sunku, nes 1948 m. jų buvo likę tik penki. Galbūt, besiklausant Gubičevo Jungtinėse Tautose telefoninius pasikalbėjimus siūlas atvedė iki Judy Coplon, nes ji prisipažino kartą skambinusi Gubičevui į jo biurą.

Kiti aiškina, kad vienas FBI agentas Matt Cvetic, kuris ilgu metu dėjosi komunistu, iš vienos komunistės išgirdo pasididžiavimą moterų komunistų veikla. Ji jam pasakiusi: "Mes turime vieną draugę, kuri dirba teisingumo departamente ir FBI nieko nežino. Tai mūsų geriausia agentė ir atlieka gerą darbą revoliucijai".

1949 m. pradžioje William E. Foley, naujasis skyriaus viršininkas, įėjęs Judy Coplon biurą, rado ją skaitančią raportą apie sovietų špioną ir atlieka gerą darbą revoliucijai".

-- Ar galėčiau gauti paskaityti? -- paklausė Judy.

-- Nežinau, nes jis "labai slaptas".

Kitą dieną Foley buvo nustebintas iškvietas pas generalinio prokuroro pavaduotoją Peyton Ford, kuris jam pasakė, kad Judy Coplon įtariama perduodanti slapčius raportus sovietams ir buvo keletą kartų "išėjusi su vienu rusu".

Foley buvo pasakyta sekti jos darbą nesukeliant įtarimo. Coplon biure įrengė mikrofonus ir pradėjo reikduoti jos telefoninius pasikalbėjimus, o taip pat sekti telefono liniją jos motinos Brooklynė.

Judy Coplon telefoninius pasikalbėjimus Washingtono sekė 20 FBI agentų ir tiek pat sekė New Yorke. Kai buvo nustatyta, kad rusas, su kuriuo Judy susitikinėja, yra Gubičevs, jo biuro ir namų telefonai irgi buvo sekami.

Foley nepatenkintas, kad jo skyriuje vyksta tokie dalykai iš Coplon atėmė bylas, kurios lietė vidaus saugumą.

-- Šios bylos jums nereikalingos, nes dirbsite daugiau prie svetimųjų agentų registracijos. Aną darbą atliks Ruth Rosson.

Judy buvo nepatenkinta tokiu sprendimu, bet nepagalvojo, kad yra įtariama. Ji manė, kad kritika nukreipta prieš ją asmeniškai, tad kitą dieną

Karo

spartinimas...

(Atkelta iš 1 psl.)

Prancūzijos savaitraštyje pasirodė žinių, kad Ho Či-minas išpėjęs Maskvą ir Pekiną, kad jis prie dabartinės karo spartos galėsias laikytis tik iki kitų metų vidurio.

Jei prezidento dabartinis karopaspartinimas iš tikro ves prie taikos, jo populiarumas, kuriuo jis esąs labai susirūpinęs, vėl pakils. Žmonės yra linkę greitai užmiršti klaidas, jei geras galas. Tačiau giliau pagalvojus vertėtų atsiminti, kad jei tas karas iš tikro bus baigtas dėl dabartinių priemonių panaudojimo, jis visai ir nebūtų pradėtas, jei prezidentu būtų buvęs išrinktas... Barry Goldwateris ir niekam nebūtų abejonių dėl JAV pasiryžimo kariauti. Ir dar dabar, pagal Time, Hanoi (ir kitose komunistų sostinėse) tikimasi, kad JAV liausis priešinusios komunistų agresijai dėl spaudimo iš vidaus. Esą amerikiečių nuomonės tyrinėjimas bei senatorių ir kongreso atstovų pareikimai duoda komunistams vilties, kad amerikiečiams pristigs pasiryžimo išnaudoti savo jėgą. "Ir dėl to, ironiškai, karas gali būti nuspręstas ne Indo-Kinijoje, bet pačiose JAV-bėse" -- konstatuoja dabar Time tą patį, ką mes jau teigėm nuo pirmos kovų dienos.

ną paklausė Foley, ar ji turinti kokią ateitį jo tarnyboj.

-- Jūs galite būti kiekvieną dieną atleista, jei koks politikas nutars sumažinti mūsų biudžetą ir pasakys, kad mes galime apsieiti be politinių analizų.

Už kelių dienų ji iš naujo kreipėsi į Foley klausdama, kada ji gaus pamatyti aną labai slaptą raportą apie sovietų špioną Amerikoje.

-- Aš nemanau, kad jūs galėtumėte jį skaityti, -- atsakė Foley.

(Bus daugiau)

SKAITYKIT IR PLATINKIT
DIRVĄ

Peticijos...

(Atkelta iš 1 psl.)

boti peticiją ir Italijoje surinktus parašus. Vakarų Vokietija, būdama tik stebėtoju JT, simpatizuoja mūsų reikalui.

Liepos 8 d. vakare PLJK Kanados delegacija turėjo pasimatymą su Kanados ambasadorium JT. Firmadienį, liepos 11 d., pasimatymai numatyti pas Prancūzijos, Brazilijos, Urugvajaus ir kt. ambasadorius. Savaitės gale bus matomasi su Amerikos ambasadorium.

PLJK delegacija susidedanti iš įvairių kraštų atstovų ir vadovaujama J. Miklovo, buvo priimta tą pačią dieną New Yorko mēra atstovo John S. Palmer, City Commissioner of Public Events.

Apie visa tai žinios perduotos pasauliui per AP ir UPI agentūras.

Liepos 8 d. vakare delegatai buvo dr. Valiūno svečiai kelionėje laivu aplink Manhattaną, liepos 9 d. vakare Santaros - Šviesos kult. paren-gime.

8

**STIKLINĖS
BONKOS**
BE DEPOSITO —
NEGRAŽINTINOS

**Stroh's
eina kartu
su pramoga...**

Kur tik rasite pramogaujančius, rasite ir Stroh's liepsna darytą skonį populiariuose 8 pakietė su 8 lengvai atidaromomis, be deposito... negražintinomis bonkutėmis. Sekantį kartą vykdam į pramogauti, pasiimkite keletą 8 pakietė Stroh's. Amerikos vienintelis liepsna darytas alus.

Stroh's

LIEPSNA DARYTO SKONIS

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 19156907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikinas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

UGDOMOJO DARBO LINKMĖ

Dideliame vieningume glūdi stipri atrama žiūrėti mums į ateitį. Siekiant tos vienybės, reikia išauklėti stiprius tautiškai išsąmoninusius intelektualus, kurie giliai pažintų savo tautos gyvulus, reikalus ir siekius, kad galėtų bendrai ir nuosekliai su visais dirbti kultūrinį ir visuomeninį lietuvišką darbą. Todėl kiekvienas jaunas lietuvis inteligentas turėtų būti gerai apsiskaitęs, mokėti svetimų kalbų, suprasti šių dienų einamojo gyvenimo politinius, visuomeninius, kultūrinius ir ekonominius klausimus. Mat, atominio amžiaus laikas reikalauja veiksmo ir darbo. Ypatingai svarbus išsąmoninimas tautinės sąvokos, nes ji yra ne tik reikšminga bet ir reikalinga. Be sąmoningos šios sąvokos supratimo ir išsilavinę ir šviesūs ne tik kad savo tautai nepadeda, bet kartais trukdo.

Gyvenantiems svetur labai svarbu turėti idealus, atsidėjimą ir darbštumą. Gyva tauta, kuri nori augti ir tvirtėti svetimoj aplinkoj, reikalauja iš savo vaikų aukštų idealų, didelių darbų ir pasiryžimo. Žmogus be aukštesnių siekimų, be idealų, nors materialiniai ir pertekės išsigema, merdi, nyksta. Tauta be savo vaikų pasiryžimo bei pasiaukojimo jos gerovei, laisvei ir garbei, be didelių darbų, nyksta ir pamazų dingsta stipresnių tautų jūroje.

Ir carų priespaudos metu, kada lietuvių tauta buvo spaudžiama svetimoj jungoj, iš jų gyvenimą galvosena ir širdis

skverbėsi svetima kultūra, svetimi papročiai. Tik lietuvišką spaudą atgavus tepradėta savarankiškai galvoti. Tada ir lietuvių kultūrinis gyvenimas pagyvėjo. O didieji mūsų tautos vyrai stojo į lietuvių tautos savarankišką kultūros darbą.

Gyvenant svetur nepateisintume savo istorinės paskirties, kaip atskira lietuvių tautos kamieno šaka, jei nepateisintume savo sielos stipria savaiminga lietuviška kultūra. Tik savo sukurtais dvasios vertybėmis tegalime užimti garbingą ir nemirštamą vietą pasaulio tautų tarpe.

Be to, turime patys savimi pasitikėti, kūrybinių jėgų savyje ieškoti, jei norim, kad mūsų darbas būtų lietuviškas ir kad mūsų tauta dar labiau iškiltų kitų tarpe. Vadinas, kūrybos darbas turi kilti iš mūsų pačių reikalavimų ir gyvenimo. Pašalinių pagalbų daug nelaukime, pirmiausia savimi pasitikime.

Nepateisinamas savo gimtosios kalbos darymas ir jos nemokėjimas. Gimtoji kalba yra žmogaus tautinės prigimties ugdytoja.

Kultūringa tauta ir ne priklausomybę praradusi lieka neįveikiama. Pavyzdžių turime daug. Didžios tautos, pavergusios mažąsias, kad ir nugali jas, bet praryto kšnio dažnai nesuvirškina.

Būkime tikri, kad Lietuvos pavergėjai susilauks kafastrifiko likimo. Nebūtinai tvirtas tas, kas didelis. (jm)

Amerikos parodo lietuvių tautinės grupės pajėgumą ir sąmoningumą. Tikėjaisi Chicagoje matyti gyvą lietuvių jaunimą iš visų kraštų, mano troškimas išsipildė. Didžiulius Kongresan susirinkusius ir to Kongreso suruošimui dirbusiais. Tik pasiaukojimas, darbštumas ir neišsemiama energija įgali no šios tautinės demonstracijos įgyvendinimą.

PLJ Kongresas -- tai karšta lietuviška ugnis, kurią jaunimas su savimi išsivežė į namus po platųjį pasaulį, kad ten savo tautiečiuose sustiprintų tikėjimą savo tauta, sava bendruomene. Neabejoju, kad sudarytas ryšys tarp įvairių kraštų jaunuomenės sustiprins PLB nes jospa-

Liepos pirmosios vakaras užfiksavo įvykį: Dariaus Lapinsko penkių epizodų operos "Lokys" du premjerinius vaidinimus.

Karšta vasaros diena ir tvankos Marijos mokyklos erdvios salės prieglobstis nesukliudė į retą, lyg stebuklo iššauktą, įvykį pavilioti per du tūkstančius žiūrovų. Sensaciną įvykį perygyti ar viltyje susitvirtinti.

Premjera vyko po Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso vėliava. Pačios lietuviškos operos sukurimas buvo Kongreso rengėjų stimuliuotas.

Poetės Vitalijos Bogutaitės libretas ir pati opera bei jos orkestrinė partitūra sukurti reikordine sparta. Spektaklis irgi tapo įgyvendintas rekordišku greičiu. Su palaimintos jaunatvės įkarščiais, su dideliu ryžiu, su menui pagarba.

Operinės premjeros įkūnijime kompozitoriui - dirigentui Dariui Lapinskiui kūrybiniai tal-kininkavo dvidešimt penki asmenys. Administracinėje ar techniškoje pagalboje reikėsi dvidešimt žmonių. Operą lydėjo nemenkos kokybės orkestras, su dėtimi net skaitlingesnis, negu kad per operinius spektaklius pasitaikydavo. Kiekvienam orkestrantui teko parūpinti jo instrumentų partiją (gaidas). Kėlė galvosūkį ir trijų scenovaizdžių realizacija. Ir taip toliau, ir panašiai. O viskas įgyvendinta darniai, disciplinuotai, rimtai ir pavyzdingu užsidegimu. Faktas, kurį norisi ypatingai išskirti.

Kompozitorius Darius Lapinskas (jo operos svorį bei efektą tegu sprendžia specialistai) išsiskiria tuo, kam šio apžvelgimo kaltininkai, deju, neatranda tinkamas ar tikslus apibūdinimas. Ką aiškiai bei stipriai nusako anglų kalba charakterizavimas: a flair for showmanship (aišku, tauriaja žodžių prasme -- teatriškumui palinkimas). Savo kūryba jisai trokšė žiūrovus ir klausovus paveikti jaunystės įkarščiu, įkvėpimo degimais. Kad ir palinkęs į naujoviškas išraiškos formas, į perkunijos gaudesį ar į būdingus jai poveikius, vidurni yra lyriškai šiltas, jautrus bei švelnus. O tuo pat metu negalys atsisądėti jaunuliškų antpuolių, teatrinį gaivalų, momento poveikio. Toks šiandien yra D. Lapinskas: talentingas, muzikai atsidavęs, jėgos ir sugebėjimo kupinas, drąsus ir sugebantis tikslu siekti.

Būdinga, jog mūsų kalbamas žodis -- jam neišvengiamas muzikos bei dainavimo papildymas, neatskiriama kompozicijos dalis. Tartumei, išveiškoje tikrovėje alinamą šnekamąjį žodį helinistiniu taurumu vainikavimas, žodžio kultūros piršimas. Ir tauraus kalbėjimo muzikos tikslams artumo pabrėžimas. Paryžiuje yra buvęs (o gal dar ir tebėra) muziejus, ant kurio durų švytėjo pavadinimas: Lietuvos meškos. Lokų iškamšos, medžioklių frankiai, Lietuvos girlose medžiojimų paveikslai, nuotraukos ir kitkas sudarė to muziejaus inventorių.

Prancūzų rašytojas, gališkurio emigranto išgirdęs pasaką, parašė legendą apie Lokį. Gal net Hoffmann'o ar Poe įtakoje. Savo laikotarpio tipinga forma, Toji Prosper Merimee legenda įkvėpė Darių Lapinską pasirinkti kaip temą užsakytam operiniam kūrinui. Libretui pagaminti buvo pakviesta poetė V. Bogutaitė, šiame amate naujokė, dramatinio rutuliojimo dar nebandyusi. (Operinis libretas apskritai reikalauja išskir-

tino instinkto bei specifinio talento). "Lokiui" pateiktas tekstas buvo sąžiningai ir skubiai paruoštas, pagarbiai atliepė apysakos turinį, autoriaus keitinimą. Jame tik stigo veiksmo įtampos bei tragiškos ir laipsniškai išugdytos kulminacijos (Meškys nužudo mylimą Dalią!). Libretas epiškas, o galėjo būti veiksmingesnis. Situacijas net ir praplečiant.

Režisierius Robert D'Attilio "Lokio" legendos, tarsi, nėra pajutęs. Jam nepasisekė išspręsti likiminės mistikos nei (per prancūziškąją prizmę) lokalinės bajoriškos aplinkos, kad ir išgalvoto, tačiau vistiek lietuviškojo kolorito. Labai įdomus dviejų interieur'ų išsprendimai. Bet personažai nuskriviauti (ypač komplikuotas Grafo Meškio tipas). Ko nesuteikė libretas, tenka gi režisieriui išryškinti, papildyti. Norisi spėlioti, kad efektingos miškinų scenos buvo todėl sėkmingos, nes prie jų suspėjo prisidėti pats kompozitorius. (?)

Dailininko Vytauto O. Virkna miško scenovaizdis -- vienas pačių ryškiausių spektaklio atsiekimų. Pirmasis interjeras, deju, abstraktus, nesudaro nuotikos, prašosi kitokio dekoratyviškumo, stilistinės puošmės, daro rūmų užuominos.

Nežinia, ar pats Darius Lapinskas yra patenkintas savo pirmojo operinio kūdikio įscenizavimu? Gal ne visai. Jo lietuviškai operai, tur būt vaidenosi kitoks fonas, kad ir deformuotos, mūsiškos legendos veiksmingumas ir tragingas pasakiškumas? Nors sceninė interpretacija visada būna laimės ieškojimų, tinkamų bendradarbių loterija.

Jaunučio Puodžiūno choreografija (Gražinos Giedraitienės ir jo paties šokyje) irgi lygprašosi kitokios idėjos. Ar kitoniškesnio sprendimo.

Kalbantis (net ir dainuojantis) choras įspūdingas. Stipriai Bernardo Prapuolenio paruoštas, pasirodė pareigingas ir jaunatviškai užsidegęs.

Operoje "Lokys" tėra keturi pagrindiniai solistai. Kuriems teko nugalėti vokalius sunkumus ir vaidybinius libreto nedasakumus. Dainininkams įvadų žodžiais ir reziumavimu talkininkauja daktaras - pasakotojas (Su dainuojama fraze prakalba ir tarnas.)

JIE SAUGO MŪSŲ LAIMĘ

Dariaus Lapinsko operos 'Lokys' atspindžiai

Muzikos kritikų kompetencija prakalbės apie specifinius dalykus, įvertins kompozitoriaus pastangas ir atsiektus laimėjimus. Iš žiūrovo kėdės į atmintį krito ir joje užsiliko sunkaus dainavimo sėkmingas nugalėjimas.

Daiva Mongirdaitė (Dalia) džiugino ir vokalinėmis frazėmis, lygiai ir lanksčia vaidyba. Kaip "Traviatoje", paliko jautų įspūdį.

Stasys Baras (grovas Meškys), auksaburnis dainininkas, režisieriaus buvo labiausiai nuskrivustas. Nei charakterio, nei laikotarpio romantinio stiliaus, nei lokio prigimties sugestių, nei situacijų, matyt, iš sceninio pastatymo vadovo St. Baras nebuvo gavęs. O Meškys reta sceninė figūra! Nedažnai operinėje literatūroje ir jos personažuose užtikinama. Gaila, jog žiūrovai turėjo pasitenkinti tik prie širdžių limpančių dainavimu.

Aldona Stempušienė (Medeivė) -- ryškus ir aiškus tipas, tikra legendos įkūnytoja. Vokaliai ir vaidybiniai visais atvejais pasisekusi figūra. Padėjo ir įgimtas gabumas ir įgyta sceninė rutina.

John Lueck (Danyla), vokiškos kilmės amerikietis, vaidybiniai išlaikytas, santūriai kilnus personažas. Parodęs gero dainavimo savybes, nustebeino veik tobulą lietuvišką tarseną.

Pasakotojas (Leonas Barauskas) buvo tinkamiausias kai finale (Meškys ir lokys abudu tokiu) atpalaidavo įsitempimą (raumenis) -- tai vienas įspūdingiausių spektaklio momentų. Šiaip, priverstas kelti balsą, naudojo gerklinį kalbėjimo būdą, kas kenkė intymumui. Nors pasakotojo vaidmuo visada būna sunkus, jei iš anksto nebuvo surastas ryšys su auditorija ir kai reikalas verčia improvizuoti.

Susidarė įspūdis, jog šviesiai operos "Lokys" premjerai stigo: režisieriui rūšinių, spalvingumo, stilistinių patarimų. Trūko ir mizanscenų. Ypač Meškio ir Dalios duetuose bei nužudymo scenoje. Daug kur padėtį gelbėjo D. Mongirdaitė. Tačiau nuotakos pasmaugimo akstinui ar nebuvo permažai ir muzikos.

Betgi lietuviškoji opera "Lokys" jau yra įrašyta į istoriją. Kuone žaibišku suliepsnojimu sukurta, per mėnesį surepetuo-

ta, įrodė, jog tariamieji stebuklai tampa tikrove, jei vyrauja entuziazmas ir pasižventilių numanus darbas.

Opera "Lokys" nėra nei tradicinė, nei šaukianti griauti pasaulį. Itališkų saldybių mėgėjams ji neleis pasiskonėti. Konservatoriai pasigės malonaus, nes jau subanalinto, melodingumo. Naujovės paprastai ne išsiek prigyja. Nors "Lokyje" ne vien mauroja, bet ir skambiai bei lipšniai pragysta.

Visų menų raidoje pasikartoja tos pačios temos variacijos: čia kažkas neįprasto, kažkas nesuprantama. Bet tam ir menai yra gyvi, kad jų versmėmis plauktų sraunūs vandenys ir kad drąsių audrų paukščių nesibaitytu.

O gal ji saugo mūsų gyvybę ne laimę?

E. Virinta

SKAIČIUOJA VIS SENOVISKAI...

Boļševikiniuose kolchozuose, kur reikia be galo daug skaičiavimų, knygvedyba yra vienas iš didžiųjų ūkininkavimo darbų. Lietuvoj maždaug dviejuose tūkstančiuose kolchozų bei sovchozų dirba 8000 apyskaitininkų ir vis nesuspėja visko suskaičiuoti. Kai viskas stengiamasi mechanizuoti, skaičiavimo srity vartojamos žilos senovės priemonės: pagrindinė skaičiavimo priemonė tebėra skaitytuvai, rašo birželio 22 d. Tiesoj V. Stašionis, žemės ūkio ekonomikos instituto mokslinis bendradarbis. (Skaitytuvai -- abacus, arba juokais vadinama kliška "skaičiavimo mašina").

Tie septyni tūkstančiai kolchozinių apyskaitininkų turi tik 339 skaičiavimo mašinėles, o šiais metais žemės ūkio ministerija numato pridėti tik 180. (ELTA)

• Danys ir Ona Mekišius, gyv. Lng Beach, Calif., įsirašydami į LF rašo: — Esame pensininkai, bet norėdami prisidėti prie lietuvių išlaikymo, kilnaus tikslo, siunčiame 100 dol. čekį Lietuvių Fondui.

Lietuvis patriotas, kad ir pensininkas, norėdamas pasitarnauti geram lietuviybės išlaikymo tikslui, nors ir per ilgesnį laiką gali sutaupti bent 100 dol. Lietuvių Fondui ir tapti jo nariu. Tenelieka nė vienos lietuviškos šeimos, kuri nebūtų Lieuvių Fondo nariu.

Lietuvių Fondas, 6643 S. Maplewood, Chicago, Ill. 60629. Tel. PR 8-2858. (Sk.)

PIRMA SKAUTIŠKŲ DAINŲ PLOKŠTELĖ

LAUŽŲ AIDAI

ZYMIŲ KOMPOZITORIŲ 16 POPULIARIŲ DAINŲ, SKAMBĖJUSIŲ TĖVYNĖJE LIETUVOJE IR VISO PASAULIO MIŠKUOSE, KUR TIK STOVYKLAVO LIETUVIAI SKAUTAI.

ĮDAINAVO:

NEW YORKO VYRŲ OKTETAS, vad. A. Mrozinsko
CLEVELANDO VYRŲ OKTETAS, vad. R. Babicko
CHICAGOS SKAUTININKŲ OKTETAS, vad. B. Variakojienės
CHICAGOS SKAUTŲ VETERANŲ DVIGUBAS OKTETAS, vad. A. Gečo

IŠLEIDO:

Filisterių Skautų Sąjunga atžymėti Akademinių Skautų Sąjūdžio 40 metų veiklos sukakčiai ir 1966 Jaunimo Metų proga.

PLOKŠTELĖS PLATINTOJAI:

BOSTONE: A. Treinys, 57 Vermont St., West Roxbury 32, Mass. Tel.: 617 FA 3-2923
CHICAGOJE: R. Merkys, 6650 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60629 312 RE 7-8823
CLEVELANDE: R. Minkūnas, 1359 Elwood Rd., E. Cleveland, Ohio 44112. Tel.: 216 PO 1-2398 ir Dirvoje, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.
DETROITE: Šv. Antano Parapijos Spaudos Kioskas.
LOS ANGELES: V. Paziūra, 1284 Live Oak Dr., Anaheim, Calif. Tel.: 714 KE 3-4284
NEW YORKE: R. Kezys, 62-15 69th Place, Middle Village, N. Y.
ROCHESTERYJE: V. Draugelis, 62 Woolcott Rd., Rochester, N. Y. 14617
WORCESTERYJE: P. Molis, 72 Topsfield Circle, Shrewsbury, Mass. Tel.: 617 844-8092

Plokštelė taip pat gaunama ir kai kuriose lietuvių krautuvėse ir laikraščių kioskuose. Platinti reikalais kreiptis į Filisterių Skautų Sąjungos Centro Valdybą: c/o Rimvydas Minkūnas, 1359 Elwood Rd., East Cleveland, Ohio 44112. Tel.: 216 PO 1-2398

PATIKSLINIMAS

Savo trumpam žodyje laike PLJ Kongreso banketo Conrad Hilton viešbuty Chicagoj, po paprasto įžodžio prieš kalbą, turėjau sekančiai pasakyti...

Su džiaugsmu pasitinku PLJ Kongresą. Mintis sušaukti jaunimą Kongresan rado atgarsį viso laisvojo pasaulio lietuvių tarpe, o jaunimo atvykimas iš Europos, Australijos, Pietų

skirtis ir yra visus jungti.

Bet... reikėjo apeliuoti į susirinkusius dėl pinigų parvežimui jaunimo delegatų į jų kraštus ir tuomi visą kultūringą banketo nuotaką pagadinau. Gaila...

Juozas J. Bachunas

Velionė Ligija Bieliukienė buvo labai veikli moterų organizacijose. Nuotraukoje, kuri daryta prieš jos mirtį (stovi kairėje) pasauliniame moterų suvažiavime Chicagoje kalbasi su vadovybės narėmis.
V. Noreikos nuotrauka

LIGIJĄ BIELIUKIENĘ ATSISVEIKINANT

E. Čekienė

Š.m. birželio 28 dieną, kada iš visų laisvojo pasaulio kraštų lietuvių išeivijos jaunimas visomis priemonėmis vyko į Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą Chicagoje, o paskui juos traukė vyresnieji dauguma tuo laiku pradėjo vasaros atostogas, o kiti bent ilgajam savaitgaliui po sunkių darbų atsikvėpti, tai ji, retam lietuviui negirdėta Ligija Bieliukienė-Bezumiavičiūtė buvo prieš dvi savaites iš Chicago grįžusi, pasaulinė moterų organizacijoj General Federation of Women's Clubs konvencijoje reprezentavusi Lietuvą, kėlusį jos tragediją ir lietuvių tautos teises į laisvę ir nepriklausomybę, amerikiečių spaudoje sėkmingai išgarsinusi Lietuvą, stauga ir netikėtai iškelia-vo amžinų atostogų ... būdama savo amžiaus, organizacinių planų ir visuomeninės veiklos darbų pačiame žydėjime. New Yorko lietuvių ši žinia skaudžiai palietė.

Ligija Bieliukienė mirė sulaukusi 42 metų amžiaus ir per tokią trumpą gyvenimo laikotarpį ji nuėjo nepaprastai ilgą visuomeninės veiklos kelią, neįkainojamai išeivijos sąlygose

pasitarnaudama Lietuvos vardo kėlimui svetimųjų tarpe ir tam darbui organizuodama lietuves moteris.

Ji buvo kitokia visuomenės veikėja nei dauguma kitų. Ji nekritikavo jau esamų lietuvių organizacijų, bet patimėgo kurti, organizuoti, naujo ieškoti ir, tenka pripažinti, jai netrūko tam talento.

L. Bieliukienės veikla nesireiškė blaškantis visose organizacijose. Ji koncentravo savo jėgas į vieną darbo sritį -- moterų organizavimą. Ji buvo viena iš jaunųjų lietuvių moterų atstovių įsteigiant 1950 m. šiame krašte Lietuvių Moterų Atstovybės klubą, dabar vadinamą Lietuvių Moterų Klubų Federacijos klubu. Ji viena dėjo daugiausiai pastangų tokių klubų įsteigti galimai daugiau visuose kraštuose, apjungiant visas lietuves moteris, trokštančias savo tėvynės, neišsėdint jų asmeniškai įsitikinimų. Per keletą metų tokių klubų jau buvo beveik visuose didesniuose JAV miestuose ir kituose kraštuose, kuriems Ligija vadovavo būdama į centro valdybos pirmininke. Vadovavo Pabaltijo Moterų Tarybai, kurią sudaro lietuvių, esčių ir

latvių atstovės, dalyvavo egzilių moterų veikloje ir veržėsi vis į platesnius svetimtaučių moterų sluoksnius, skelbdama Lietuvos tragediją ir jos laisvės siekius.

Pagaliau, jos pastangomis Pabaltijo Moterų Taryba buvo priimtana-riu į pasaulinę moterų organizaciją, turinčią 11 milijonų narių -- General Federation of Women's Clubs ir Ligija greit suspėjo įgyti tiek simpatijų, kad buvo išrinkta į tos organizacijos prezidiumą. Tai didelis laimėjimas lietuviams, nes ši organizacija ruošia kasmet savo suvažiavimus įvairiuose ir mūsų atstovė Ligija visur važiuodavo ir gaudavo progos tarti atvirą, drąsų ir tiesos žodį prieš savo tėvynės Lietuvos pavergimą, ieškojo Lietuvai simpatijų tūkstantinėse miniose ir sugebėjo atkreipti didžiosios spaudos dėmesį, patekdama į pirmuosius puslapius su Lietuvos vardą garsinančiomis kalbomis.

Man teko su ja bendradarbiauti nuo 1953 m. ir skaityti visus svetimios spaudos aprašymus apie jos laimėjimus, kurie kartu buvo ir mūsų visų laimėjimai.

Visuomeniniam darbe ji buvo kietai užgrūdinta, dėl nepasisekimo rankų nenuleisdavo. Kai nustoja vienos darbo jėgos, su siranda kitas. Ji turėjo tikslą ir jo siekė nežiūrint, ar kas jos veiklą vertina ar ne. Kai draugai ir draugės jos darbu ir pastangomis Lietuvos naudai nesidomėjo ir nevertino, ji draugystės dėl to nenutraukė, bet ir savo siekių neatsisakė. "Jei mano draugai nihilistiškai nusiteikę, aš jautiu pareigą juos užkrėsti savo tėvynės meilės entuziamu ir Lietuvos laisvinimo prasmingumu," -- sakydavo.

Velionė ėjo gyvenimo keliu atkakliai besigrumdama su kiekviena sutikta kliūtimi, lyg noredama kuo greičiau ir kuo toliau nubėgti, tartum nujausdama, kad dienų skaičius liko nebeilgas. Teisingai V. Jonuškaitė-Leskaitienė, viena iš artimiausių Ligijos tartininkių ir palydovių tarptautinėse konvencijose atsisveikinimo žodyje Lietuvių Moterų Federacijos Klubų vardu sakė:

"Kaip Lietuvos ūkininko dalgis bešienaudamas kerta ir prinokusią žolę ir tik ką pražydusią ramunę, taip Vyriausio Pasaulio Šeimininko dalgis pakirto Tave Lietu-

vos laukų ramunę pačiu žydėjimo metu, pakirto pilną energijos ir naujų idėjų, kada buvai pilnai išpildytusi visuomenišką veiklą, kada lietuviams moterims igijai vietą pasaulio moterų šeimoje..."

Ligijai Bieliukienei tarti paskutinį atsisveikinimo žodį liepos 1 d. atėjo Lietuvos konsulas A. Simutis, VLIKo atstovas dr. B. Nemickas, LB J. Šlepetys, GFWC vice-prezidentė, egzilių moterų, pabaltiečių ir New Yorko lietuvių org-jų atstovai ir daug draugų. Bet neatėjo jos mamytė, kurią aplankius Ligija grįždama namo pasijutusi blogai pasuko automobilį į šoną ir išlipo gyno oro atsikvėpti ir čia suklupo amžinam poilsiui. Motina, sukrėsta tos žinios ir nuvežta į ligoninę, nepajėgė ateiti išklausti atsisveikinimo kalbų, išgirsti, kad ne tik ji nustojo mylimos vienturtės dukters, bet ir visa lietuvių tauta nustojo savo darbais ir tėvynės meile pavyzdingos dukros.

KONSULO A. SIMUČIO ATSISVEIKINIMO ŽODIS

Šiandien susirinkome atiduoti pagarbą ir amžinai atsisveikinti su viena iš veikliausių lietuvių moterų laisvajame pasaulyje. Dar gimnazistė būdama velionė 1941 metais įsijungė į pagrindinio veiklą pradžioje prieš Lietuvą okupavusius Rusijos komunistus, o vėliau prieš vokiečius nacių. Kaip kovotoja ir veikėja ji bren-dė lietuvių studentų vadovybės eilėse Vokietijoje, o vėliau jau Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Čia ji iškilo į pirmąsias vadoves netik lietuvių moterų tarpe, bet buvo šviesi žvaigždė tarpe egzilių moterų. Ji greit prasimušė į vieną iš stambiausių ir įtakingiausių amerikiečių moterų organizacijų vadovybę -- General Federation of Women's Clubs. Būdama šios didelės ir garbingos organizacijos vadovybėje visur kalbėjo už Lietuvą ir kitas pavergtąsias tautas. Galima sakyti, kad iki paskutinio savo gyvenimo valandų velionė buvo dar be už Lietuvos laisvę.

Kada velionė čia gulė pašarvota, lietuvių laikraščiai vis dar ateina su aprašymais ir fotografijom apie jos gražias pastangas General Federation of Women's Clubs neseniai įvykusia me suvažiavime Chicagoje. Liūdi pavergtoji

(Nukelta į 5 psl.)

JUOZAS ŠLAJUS

KĄ RASIU SUGRĮŽĘS?

ATSIMINIMAI (20)

-- Tikrai? Laimingi, kad dabar ten galime įžengti be palydovo enkavedisto.

-- Gi galėjo būti, kad šią pačią dieną bent kurį iš mudviejų galėjo nusivesti enkavedistas kankinimui ar net žudymui, -- jautriai kalbėjo Julius.

-- Na, tik jau ne šitokią saulėtą ir skaidrią dieną, Juliau. Tu gerai žinai, jog enkavedistai bijojo šviesos ir pačius žiauriuosius tardymus, kankinimus ir žudymus atlikdavo nakties metu.

-- Nejuokauk, kai ten įeisi, pradings visi tavo džiaugsmas, -- barė mane Julius, tebebūdamas suerzintas regėto vaizdo.

-- Gerai. Dabar skubu į ligoninę, kur tikrina kalinių sveikatą, o grįžęs būtinai apžiūrėsiu. Grįžęs iš ligoninės, prie įėjimo į Departamentą, vėl sutikau Julį, kuris turėjo kitą naujieną.

-- Juozai, Departamento šeimininkai jau yra vokiečių geštapininkai. Pasakė, jei kas norės čia pasilikti, turi duoti jiems savo pasižadėjimą ir parašą.

Išgirdus šiuos Juliaus žodžius užslinko keistas jausmas. Pasijutau lyg kažko netekęs. Pradėjo dilti net padėkos jausmas vokiečių kariuomenei už gyvybės išgelbėjimą. Sužinojęs, kad atėję į Departamentą vokiečiai prisistatė kaip viršininkai, kilo mintis, kad vienam okupantui išsikrausčius, kitas mūsų kraštą okupuoją, o Lietuvos nepriklausomybės viltį vėl gaubia tamsūs šešėliai. Nė su vienu neatsisveikinęs šiuos rūmus apleidau ir daugiau ten nebegrįžau. Ir taip neteko man matyti to baisaus garažo.

Bet Jonas Mažiukas "Naujienų" atkarpoje savo atsiminimuose vaizdžiai yra perdavęs šio "garažo" aprašymą, kurį norėčiau trumpai čia pacituoti. Jonas Mažiukas rašo:

"... Apie Kauno tardymo baisenybes rašė I Laisvę Nr. 8, o pakartojo Marijampolės Nauja Gdynė 1941 m. liepos 11 d. Nr 5, 8 pusl. Jau daug kas sovietų žiaurumus užmiršo, todėl iškelusiems klausimą dėl bendradarbiavimo su okupantu, pravartu citata priminti.

"Kai kuriuos buvusius Valstybės Saugumo Departamento tarnautojus bolševikų tardytojai klausdavo: Kur buvo jūsų įstaigos kankinamieji kambariai?

"Kai tardomasis nustebintas imdavo aiškinti, kad tokių visai nebuvo, tai tardytojai siusdavo, kodėl, girdi, tardomasis tai slepia, ir reikalaudavo būtinai atsakyti teigiamai... Jie jokių būdu negalėjo suprasti, kaip policijos įstaiga gali veikti be kankinimo kambarių..."

"Buvusiame Valstybės Saugumo Departamento garaže padaryta šiokių tokių patvarkymų. Fervarkymai paprasti, bet reikšmingi. Iš garažo patalpos dalies padaryti keturi kambariai. Pirmame kambaryje paliktas buvęs senas langas (nepamatomas) ir jame yra primėtyta pistoletinių šovinių dėželių, didelė geležinė dalba ir... vaisinė. Durys paprastos. Į antrąjį kambarį įeinama taip pat iš garažo patalpos, bet durys į jį jau apmuštos garso nepraleidžiančia medžiaga. Grindys cementinės, langas užmūrytas, kambarys visai tuščias. Iš jo jau dvigubos izoliuotos durys veda į kitą taip pat tik elektrą apšviečiamą kambarį, ant kurio grindų guli sudėvėtas kilimėlis, stovi rašomasis stalas, trys kėdės, o kampe, už tamsios užuolaidos, vandens kranas rankoms nusiplauti. Nieko ypatinga, tik... ant dviejų sienų daug kraujo šlakų... O iš to kambario vėl dvigubos izoliuotos durys veda į paskutinį kambarį, kuris jau kiek ypatingiau įrengtas. Iš lentų padarytos antrinės sienos ir lubos apie 10 cm. atstumu nuo mūro sienų ir lubų. Tarpas užpildytas piuvonomis. Lentos tamsiai nudažytos ir jose yra nemaža skylių -- kulų pėdsakai. Taip įrengtame kambaryje galima šaudyti -- kulkos nuo mūro sienos neatšoka. Cementinių grindų viduryje lyg vandeniui nubėgti latakas, bet dar birželio 24 dieną jis buvo raudonas nuo kraujo. Ant grindų mėtėsi keliolika pistoleto šovinių tūtelė. Iš šio kambario kitos durys išeina atgal į garažą...

"Aiškinti, kas tai per kambariai buvo, turbūt nereikia. Sienos ir latakai patys kalba..." (Naujienos 1966 m. kovo 28).

POLITRUKO MEDŽIOJIMAS

Vieną vakarą abu su Juliumi iškilome į Žaliakalnį aplankyti pažįstamą P. P. mus draugiškai priėmė ir išsivedė į atvirą verandą pasikalbėti. Maloni vakaro vėsma skatino pašneke-si, o žavingas miesto vaizdas teikė pasigrožėjimą. Žvelgiant iš verandos, Kauras skendo erdviame ir plačiame slėnyje, žalioje gamtoje ir vakaro žaroje. Didelį pasigrožėjimą teikdavo Kaurno miesto vaizdas, kai laisvos Lietuvos laikais jį tekdavo matyti iš šios pačios vietos paskendusi plačioje ir neužmatomoje jūroje elektros šviesų.

(Bus daugiau)

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Asbach Uralt — Import.		
Germ. brandy	5th	\$5.49
2. Imported Canad. whiskey	5th	\$3.98
3. Coeur de France Cordials	5th	\$2.98
4. Banana Liqueur	5th	\$3.98

5. May Wine — Imported	5th	\$0.98
6. Riccadona Vermouth	5th	\$1.29
7. Christian Brothers Wine	5th	\$1.49

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

A. SIMUČIO ŽODIS

(Atkelta į 4 psl.)

Lietuva netekusi ją taip mylėjusios ir už ją kovojusios dukros, liūdimė mes visi.

Generalinio Konsulo Vytauto Stašinsko ir savo vardu reiškiu užuojautą liūdesyje likusiam Broniui Bieliukui, velionės mamytėi p. Bezumavičienei, giminėms ir lietuvių moterų organizacijų vadovybėms.

Ilsėkis ramybės nors ir svetimoje, bet laisvoje Amerikos žemėje. Ta vo darbų jos laisvei prisikėlus Lietuva neužmirš.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

VASAROS ATOSTOGAS

kviečiame praleisti CAPE COD'E

MEŠKOJE

CAPE COD žalumai; ATLANTO vanduo šildomas Golfo srovės; SILVER BEACH smėlis; Lietuviška aplinka ir geras maistas, suteikia puikias sąlygas pavasaroti bei pailsėti.

SPORTO mėgėjams: sail-fish būriuoti, teniso aikštė, ping-pong, krocketas.

Vakare TĖVAMS išvykus prižiūrimi vaikai.

SEZONĄ pradėdame BIRŽELIO mėn. 19 d.

MEŠKA

42 BEACH STREET
MONUMENT BEACH
CAPE COD, MASS.

Tel. (617) 759-3251

TIK PER 10 DIENŲ...

trumpam vasaros sezonui ir už labai papigintą kainą siūlome ypatingai gerus ir praktiškus siuntinius, kurie pristatomi į Lietuvą oro paštu laike 10 dienų.

Šie taip praktiški ir reikalingi siuntiniai suteiks Jūsų artimiesiems malonią staigmeną ir netikėtą paramą, tad nepraleiskite šią retai pasitaikančią progą ir pasinaudokite šiuo mūsų specialiu pasiūlymu.

Merguzėlė (01).

Itališkas labai populiarus lietpaltis, vilnonė kostiumui arba vasariniam paltui medžiaga, 4 jėdai gėlėtos šilkinės suknelės medžiagos, 1 nailono skarelė, 1 šilkinė labai graži gėlėta skarelė, 2 poros geriausių nailono kojinių, 1 nepermatomo nailono bliuskutė. Kaina \$65.00.

Bernužėlis (02)

Nailoniniai spalvoti arba balti viršutiniai marškiniai, 1 terelino kaklaraištis, vilnonė vasariniam kostiumui medžiaga, arba juoda kostiumui medžiaga, 1 specialus labai stiprus itališkas lietpaltis, viena pora nailono kojinių su 6 mėnesių garantija, 1 be rankovių su kostiumu devimas megstukas. Kaina \$65.00.

Jungtinis Merguzėlės ir Bernužėlio siuntinys kainuoja tik \$120.00.

Tebesiuočiami mūsų anksčiau skelbtieji, didelio pasisekimo turėjusieji siuntiniai: V-3 — 10½ jėdo angl. medž. trims kostiumams už 55 dol.; P-3 — 9 j. trims paltams viln. angl. medžiagos už 60 dol.; N-4 — 16 jėdų nepermatomo nailono gražiausių raštų 4 suknelės už 45 dol.; ir M-13 vertingas aukšto kaloriteto maisto siuntinys 22 lbs. už 30 dol.

Prie visų išvardintų siuntinių galima pridėti pageidaujama dovanų iš mūsų katalogų arba Jūsų pačių nupirktų prekių. Jūsų pačių siuntinius ekspedijuojame iš Londono tik už 12 dolerių, plius faktinio Sovietinio muto išlaidos. Tokius siuntinius galite mums siųsti žemiau nurodytu adresu pažymėdami mūsų tranzitinio sandėlio ženklą:

B. O. 11690/64.

BALTIC STORES LTD.
421 Hackney Rd.
London, E. 2.
Great Britain.

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas ir gavėjo parašu patvirtintas pristatymas per 3-4 savaites. Visos siuntos registruotos ir apdraustos.

Atstovai: L. Venckus, 7030 Talman Ave., Chicago, Ill., tel. 436-0494; Gaiva, 3570 W. Vernor, Detroit, Mich.; ir A. Kusinskis, 124 Park St., Sudbury, Ont., Canada.

Jaunimo vadovų stovykloje A. Saulaitis, S.J., aiškina jaunimo tikslus.

JAUNIMO VADŲ STOVYKLA DAINAVOJ

Birželio 19 - 25 d. Dainavos stovykloje vyko jaunimo vadovų stovykla. Ji buvo artimai susijusi su Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresu; ji buvo lyg savotiškas Kongreso įvadas, suteikęs progą artimiau susipažinti įvairių kraštų atstovams ir tuo pačiu mesti žvilgsnį į klausimus, kurie iškilūs Kongreso metu.

Buvo atstovauti 11 kraštų, atsiuntus virš 100 atstovų. JAV kontingentą sudarė 29 nariai, Australija atsiuntė 25, Argentina 22, Vokietija 12, Kanada 7, Urugvajus 2, Anglija, Austrija, Brazilija, Italija ir Naujoji Zelandija po vieną. Stovyklai baigiantis ir prasidedant Pasaulio Lietuvių Jaunimo stovyklai šie skaičiai jau buvo stipriai pasikeitę, nes apskritai, beveik kas dieną atvykdavo naujų atstovų.

Stovykla buvo pirmoje eilėje studijinio pobūdžio. Pagrindinį darbo nugarkaulį sudarė specialiai vadovų problemoms suplanuotas paskaitų bei referatų ciklas, kuris logiškai žingsniais vystė organizacinės veiklos temą nuo veikiančios asmenybės per grupės dinamiką, vadovavimą iki organizacinių struktūrų bei bendruomenės. Dvi ilgesnes paskaitas skaitė dr. A. Damušis (Asmuo kultūrų greitkelio) ir kanadietis dr. J. Sungaila (Bendruomenė ir jaunimas), g. kitus referatus paruošė vietiniai dalyviai. Kiekviena rytą po referatų dalyviai skirstėsi į diskusinius būrelius, kurie klausimą aptardavo savo tarpe ir grįžę salėn pasidalindavo išvadomis su kitais. Kaip matėsi iš būrelių protokolų, šis metodas pasirodė gana sūgestyvus ir vaisingas.

Šalia šito užsiėmimo, stovyklos nariai dar pasidalino į studijinius būrelius, kurie keilias dienas iš eilės rinkdavosi svarstyti kurią nors su jaunimo veikla susietą temą. Pramatytų temų buvo 7: spauda, organizacijos, kūryba, politika, lituanistika, Bendruomenė, stovyklos, o pačių dalyvių buvo pasiūlyta dar viena, būtent, lietuviškas charakteris. Pora šių būrelių nepatraukė pakankamo dėmesio, bet, iš kitos pusės, keletas kitų pasirodė esą gana našūs. Diskusinių ir studijinių būrelių protokolai buvo atspausdinti ir išdalinti nariams.

Apskritai, stovykla sutraukė daug talentingų jaunimo, nes, beveik visi nariai buvo įvairių organizacijų atstovai arba atrinkti Jaunimo Kongreso vietinių komitetų kaip veiklūs asmenys savose vietovėse. Kūrybinių deimantų šioje stovykloje turbūt buvo daugiau negu betkurioje kitoje išeivijoje vykusiame, stovykloje ar suvažiavime. Tai matėsi iš palyginti aukšto diskusinių bei studijinių būrelių lygio, narių susidomėjimo kalbama tema, stipro atsakomybės jausmo bei tautinio sąmoningumo. Išskirtinai tenka paminėti meninius ir literatūrinius talentus, kurių stovykloje

jokiu būdu netrūko. Savaitės bėgyje buvo suruošti du literatūros bei meno vakarai, kurie akivaizdžiai parodė, kad narių tarpe esama daugiau gabumų, negu iš pirmo žvilgsnio galėtų atrodyti.

Didžiausią kontingentą sudarė JAV ir Kanados grupės; šioms grupėms atiteko pagelbiniai stovykliniai užsiėmimai kaip laikraštėlis (red. Rima Salytė) meninių programų rengimas (Regina Petrikonytė), informacijos spaudai (Dalia Skrinkaitė) raštinė, registracija ir t.t. Šie dalykai, vykę sklandžiai pareikalavo iš atsakingųjų dalyvių daug darbo, pasižventimo ir nemigos.

Iš užsieniečių didžiausią kontingentą sudarė Australija, kuri atsivežė šokių grupę, keletą spaudos žmonių ir nemažą puikių muzikinių talentų. Ši grupė iš viso buvo aktyvi ir netruko energingai įsijungti į stovyklinį gyvenimą. Ji buvo stipri intelektualiniu atžvilgiu (didoka jos narių dalis buvo ne studentai bet baigę mokslus) davė palyginti daug protokolistų, o kartais paliko ir nemažą muzikinį įnašą, nes buvo atsivežusi naujų ir kituose kraštuose dar negirdėtų dainų, kurios vėliau nenustoję skambėti dieną ir naktį.

Argentinos kontingentas vienu atžvilgiu skyrėsi nuo kitų. Visi nariai buvo jau Argentinoje gimę jaunimas, kurių tėvai ten buvo nuvykę prieš antrąjį pasaulinį karą. Tačiau, nors kai kurie argentiniečiai jau kalbėjo ispanišku akcentu (kuris ausiai tarp kitko yra labai malonus), tautiško atžvilgiu jie buvo labai lietuviški ir jų žodyne atsispindėjo iš tėvų perimtas Nepriklausomybės Metų ir karo nepaveiktas lietuviškas galvojimas. Argentiniečių grupė pasižymėjo dainomis bei tautiniais šokiais ir, apie ją kalbant, negalima nepaminti jauniosios solistės Zuzanos Valadkaitės.

Vokietijos grupė, surinkta iš įvairių miestų, buvo gana individualistinė ir slėpė įvairaus talento. Vokietijos grupę pasireiškė diskusijose, meno parodėlyje ir turėjo savo šokių grupę. Jos atstovai nebūtinai pasirodė ir impromptu suorganizuotose sporto varžybose. Lyg ir sunkiausias uždavinys teko tiems atstovams kurie buvo vieninteliai savo krašto atstovavime. Bet kaip tik jie ir pasirodė esą vertingais nariais, kurie sunkoką atstovavimo našta išnešė tiek per diskusijas tiek per meninius pasirodymus.

Stovyklą organizavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenė per Jaunimo Kongreso Komitetą. Turint galvoje užsienio svečių da-

G. Naujokaičio nuotrauka

lyvavimą, stovyklos organizavimas buvo komplikotas dalykas, tačiau tiek administracija tiek studijinė dalis buvo suplanuotos rimtai ir atsakingai. Stovyklos viršininku buvo Antanas Saulaitis, S.J., kurio sumanymas bei humoristinė tonacija pajėgė išvengti sunkumų. Už studijinę dalį buvo atsakinga Sesuo

Vytautas Doniela

ŽODIS JAUNIMUI

VLIKo pirmininko min. Vaclovo Sidzikausko sveikinimo žodis atidarant Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą Chicagoj, Illinois, 1966 m. birželio 30 d.

Man didžiai miela ir malonu pasveikinti Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto, Lietuvos Laisvės Komiteto ir Pavergtųjų Europos Tautų Seimo vardu.

Tauta be jaunimo -- tauta be ateities. Nėra jokios abejonės, jog šis Kongresas yra paties gyvenimo pašauktas reiškinys. Tai įvykis, kuriuo mums visiems reikia nuo širdžiai džiaugtis. Svarbus yra pats Kongreso faktas, pristatęs mūsų jaunąją kartą pasauliui ir parodęs jos veidą. Juo labiau džiuginančiai veikia mus šis Kongresas kaip nauja kūrybinė jauniosios lietuviškos išeivijos apraiška. Tai, sakytum, tam tikras tautinių jėgų patikrinimas, kuris parodys, kokią ateitį mes turime kaip tautą.

Išeinančius į visuomeninio gyvenimo areną, jus pasitinka stipri prožektoriaus šviesa iš visų šonų. Savieji ir svetmieji jus idėmiai stebi. Iš jūsų daugiau ar mažiau tvirto žingsnio, taiklaus ir ryžtingo pasireiškimio ne tik mes patys, bet ir mūsų draugai ir priešai sprendžia apie lietuvių išeivijos ir

Paulė iš Toronto, kuri į savo užduotį įdėjo daug kantrybės, o per simpatišką discipliną protokolistams sugebėjo išsaugoti stovyklos metu iškilusias mintis bei prietas išvadas, kurios vėliau tapo atspausdintos ir išdalintos atskiru leidiniu. Ne tiek mato ma, kiek netiesioginiai jaučiama buvo Jūra Gailiūšytė, Kongreso Finansų Komisijos vicepirmininkė, kuri rūpinosi užsieniečių transportu, priėmimu ir dirbo beveik 24 valandas per parą.

Apskritai stovykla darė gerą įspūdį. Suvažiavę dalyviai turėjo progos pamatyti, kaip lietuvių yra išsaugoma kituose kraštuose ir todėl susidaryti reališkesnį vaizdą tautinio išlikimo klausimu. Bet, svarbiausia, dalyvavimas grupėse kurioje vienas kitą papildė, stebino savais gabumais ir nuolat uždegdavo ar tai kūrybine ar tai intelektualine liepsnele, tapo aštriu aktyviu ateities veiklos sugyvenimui. Šia prasme stovyklą galima vertinti tik teigiamai.

pačios lietuvių tautos ateitį.

Man, Lietuvos laisvinimo veiksmų atstovui, šis Kongresas ypatingai miela sveikinti Lietuvos laisvės kovų, tautos sukilimo dvidešimt penkių metų sukaktį minint. Tai kelią rodantis įvykis, kurių tautos prailgusioj nelaisvės naktij. Tegul šis Kongresas sutvirtina visos tautos pastangas ir viltis teisingumo ir laisvės pergale Lietuvai.

Jūsų Kongresas tars žodį, kurį išgirs visas pasaulis -- Lietuvos draugai ir jos priešai. Jūsų žodis nuaidės pavergtoji tėvynėje. Vyresniajai kartai jis įkvėps džiaugsmą ir viltį, o jaunajai -- padės surasti vietą Lietuvai šių dienų pasaulio būklėje.

Linkiu jums savo tautine veikla ir savo pavyzdžiu uždegti viso laisvojo pasaulio lietuvių jaunimą.

HELP WANTED MALE

INSPECTORS QUALITY CONTROL

Growing sheet metal products manufacturer in Northern N. J. has excellent openings on shift work for the following:

Parts Inspectors

Ability to read blueprints desirable but not necessary. Knowledge of measuring instruments such as micrometer, calipers, steel tape essential.

Packing Line Inspectors

Knowledge of steel tape desirable. Excellent company benefits include hospitalization, life insurance, pension plan, etc.

Arrow Metal Products Corp.
3d Ave., Haskell, N.J. 835-5500
(75-81)

EXPERIENCED SCREW MACHINE OPERATORS NAME YOUR WAGE

Setup men to act as foremen. Simple setups on Acme Gridley Model (G). 50-58 hours per week. All fringe benefits. Openings for part time help also. Day or night shifts. Call 283-3380 any day between 10 A.M. & 4 P.M. for interview.

TOP NUT MFG. CO.

18720 Krause
Riverview, Mich.

(75-77)

Openings for Experienced LATHE HANDS- DAY WORK

DAWSON TOOL CO.
13301 E. 8 MILE RD.
W. OF SCHOENHERR

(75-77)

Openings for Experienced MILL HANDS- DAY WORK

DAWSON TOOL CO.
13301 E. 8 MILE RD.
W. OF SCHOENHERR

(75-77)

Grupė jaunimo vadovų stovykloje prie ežero.

G. Naujokaičio nuotrauka

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

MALE

WANTED
Production ARC
Welder
Gang Punch
Operators
Rack Punch
Operators
Cope Shear
Operators
Power Press
Operator

FOR ALL SHIFTS.

ALSO

Draftsmen

Experienced on detail & layout work.
Qualified People Can Expect

Above Average

Incentive Earnings

• Paid Insurance

• 8 Paid Holidays

And Many Other Fine Fringe

Benefits.

CALL OR WRITE

APPLY

General American

Trans. Corp.

4405 EUCLID AVE.

East Chicago, Indiana

219 — EX 7-1420

"An Equal Opportunity Employer"

(77-79)

DRAFTSMAN TOOL AND DIES

Experienced detailed layout of Draw, Blanking and Progressive Dies. Excellent wages, benefits and working conditions in a country atmosphere.

Send Detailed Resume

or Call 865-4141

DEL-KROME

CORP.

WALTON, N. Y.

(75-81)

GRINDERS

Experienced operators for Cincinnati #2 Centerless grinders. Must be capable of job set-up. Position in new modern factory.

EXCELLENT WAGES

LIFE INSURANCE

HOSPITALIZATION

MAJOR MEDICAL

PAID HOLIDAYS.

Excellent opportunity for right man also openings for

AUTOMATIC SCREW MACHINE

OPERATORS

Preferably on Davenport Machines
Write to Mr. Zane G. Hunter

HUNTER SCREW

SOCKET, INC.

3609 BIG RIDGE ROAD

Spencerport, New York 14559

(A suburb of Rochester)

(74-79)

JOURNEYMEN

OR

**1st CLASS SKILLED
TOOLMAKERS**

Experienced on special machines
58 hour minimum week. 1st & 2nd shift.

Phone Mr. RAE

313 — JO 4-6800

(70-79)

WANTED

1st CLASS SKILLED

BORING MILL

OPERATORS

For Lucas Gilbert and G & L. 58
hour week. Steady work. Good wages,
Extras.

DECO TOOL & MACHINE

4175 E. 10 MILE RD.

WARREN, MICH.

313 — SL 7-3000

(73-79)

SACRED HEART SCHOOL

RESIDENT SCHOOL

FOR BOYS

GRADES 4 THROUGH 8

BROTHERS OF

THE SACRED

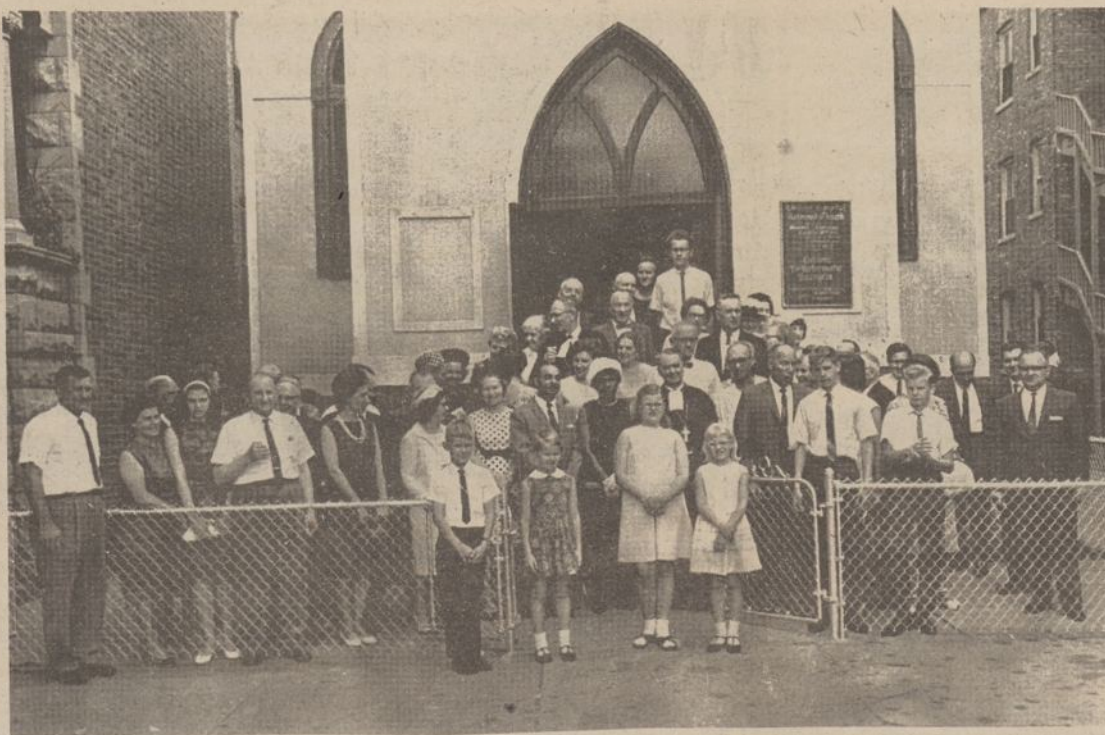
HEART

ANDOVER, MASSACHUSETTS

ALL INQUIRERS DIRECTED

TO BROTHER JOSEPH

(71-77)

Birželio 25-26 d. Chicagoje įvyko 19-tasis Lietuvių Evang. Reformatų Bažnyčios tremtyje Sinodo suvažiavimas. Nuotraukoje suvažiavimo dalyviai po pamaldų prie L.E.R. bažnyčios Chicagoje, su kun. L. Knopfmillerio nuotrauka

ATLANTO RAJONO SKAUTŲ SPORTO ŠVENTĖ

Š.m. birželio mėn. 18,19 d. Maironio Parke įvykusioje skautų sporto šventėje dalyvavo komandos iš įvairių vietovių. Šventė sutraukė virš 100 spor-

tininkų-kū, o taip pat ir daug svečių, kurie praleido savaitę kartu su skautišku jaunimu. Šventės šeimininkai, Worcesterio Skautų "Nevėžio" tun-

tas, vad. P. Molio, su pagalba tunto vadovų A. Glodo, R. Jakubausko, V. Gedminto, A. Pranckevičiaus, R. Marcinkėvičiaus, E. Markevičiaus, A. Garsio ir padėdant skautų tėvams ir sesių "Neringos" tunto vadovėms, vad. tuntininkės D. Marcinkėvičienės, nešė visą šventės organizavimo našą. Savo darbu taip pat prisidėjo rajono vadovė I. Treininė, Rajono vadovas J. Raškys ir Rajono Sporto Atstovas

Daugiausia taškų surinko Bostono vienetas 119 -- ir jam atiteko rajono pereinamoji taurė iki sekančios sporto šventės. Antrą vietą laimėjo Worcesterio skautų vienetas, surinkęs 97 taškus, trečią vietą -- Providence vienetas, surinkęs 19 taškų ir ketvirtą vietą New Yorko vienetas, surinkęs 13 taškų.

Rajono pereinamąją taurę Bostono tuntininkui C. Kiliuliui įteikė J. Raškys. Pirma vieta laimėjo gavo taures su specialiu skautų sporto šventės įrašu, kurias laimėtojams įteikė Rajono Sporto atstovas J. Starėnas. Laimėjusiems II ir III vietas P. Molis įteikė specialiai pagamintus sporto šventės pažymėjimus.

Pirmą vietą laimėjo New Yorko sesių komanda, kuriai I. Treininė įteikė taurę, antrą vietą laimėjo Elizabetho sesių komanda.

Šeštadienio vakare Worcesterio bendromis jėgomis buvo prarastas Joninių laužas su vaidinimu. Po to buvo šokiai.

Sporto šventė praėjo labai gražiai, nuotaika buvo tikrai skautiška ir jaunųjų tarpe matėsi didelis noras ir toliau tęsti kitais metais dar skaitlingiau į ją susirinkti.

Šventė buvo užbaigta himnais. Užbaigimo proga buvo padėkota Maironio Parko vadovybei už prieglaudą ir tėveliams už paramą. Skautų Tėvų komiteto vardu sportininkus sveikino J. Palubeckas ir Maironio Parko vardu J. Pipiras. Sporto šventę uždarė "Nevėžio" tuntininkas P. Molis padėkodamas visiems ir atsisveikindamas su visais iki sekančios sporto šventės Maironio Parke.

P.

Atlanto rajono skautų sporto šventės grupė dalyvių su laimėtomis dovanomis. Č. Kiliulio nuotrauka

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western,
tel. PROsp. 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadi., ketvirtadi. ir penktadi. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 val. iki 5 val. p. p.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą

U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITEs į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

4 1/2%

We Invite Your Savings

ST. ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas, Exec. Secy.

1447 SO. 49th CT. • CICERO • 60650 • PHONE 654-4330

HOURS: MON. 9-9; TUES., THURS., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED

CICERO, ILLINOIS

NUOMONĖS IR PASTABOS

Kam reikalinga 'Miss Lithuania'?

Ką tik atvykę į šį kraštą stebėjome visomis jo skirtingomis savybėmis, o senieji mūsų išeiviai ramino sakdami: pagyvensit, apsisprast ir jūs taip pat tvarkysitės, ir jums atrodys, kad kitaip ir būti negali.

Mes juokėmės iš vyresnių moterų, dvinčių šviesių spalvų drabužius, gėlėmis apkrūtas skrybėlaides, piktinomės iš pasaulio gražuolių rinkimų ir t.t.

Bet praėjo keletas metų ir viską nejučiom pasisavinom. Pradėjom dėvėti tokias pat skrybėlaides, skaisčių spalvų drabužius, ir mums atrodė visai natūralu, kitaip ir būti negali, jog čia toks margas kraštas, įvairus klimatas, spalvinga gamta. Reikia prisitaikyti. Ir štai, šiame praėjome rinkti gražuoles lietuaites.

Toks gražuolių rinkimo pa-

protys buvo jau ir nepriklausomą Lietuvą atklydes. Gimnazijų mokiniai neoficialiai išrinkdavo savo klasės "miss", sakydavo "miss ketvirtokė, miss aštuntokė". Iš jų rinkdavo visos gimnazijos, baltiaus, miestų ir t.t.

Tačiau rimtesni pedagogai pradėjo įrodinėti, jog tai ne pedagogiška. Tokių balsų atsirado visose valstybėse, o tuo labiau pas mus, kuklioje, tuščių reklamų nemėgstančioje Lietuvoje. Taip, ši tuščia sensacija pas mus ir nepriėjo. Mūsų dramų aktoriai buvo įkalbėję pajuokai net plokštėse, kuriose rimtas, pratingas kaimietis klausia paiką miesčionį "Kam reikalingos tos miss Lithuania". Miestietis, žinoma, ne sugebėjo didei paaiškinti.

Betgi mums, bent jau dabar gyvenantiems JAV-se, visai aišku, kad šiame krašte išgalvojama įvairiausių sensacijų biznio tikslams. Ir iš gražuolių rinkimų daugelis JAV prekybos bendrovių įvairiais būdais dosinėlno. Paskyrę gražuolėms dovanas, gauna savo prekės didelę reklamą.

Bet vėliau prieita išvados, kad mergaitės grožis nėra jos pačios nuopelnas ir todėl pasaulio gražuolę renkant pradėta dėmesio kreipti į aukštesnes vertybes: būdą santykiuose su žmonėmis, visuomeniškumą, išsilavinimą, talentą ir kitus sugebėjimus. Teisėjų komisija su jomis gyvena visą savaitę ir stebi. Tokiu būdu mergaitė, nors ir gražiausia būdama, bet neturinti jokių kitų gerų savybių, į gražuolių eiles neįeina.

Šiame, pradėjus ir mums savo gražuoles rinkti, visuomenės tarpe ėmė kilti nepasitenkinimo, pasipiktinimo, nes esą įgimtas grožis ne mergaitės nuopelnas, bet Aukščiausiojo dovanas. Neteisinga esą, šalia gamtos jai suteikto grožio dar ir į garbę pakelti ir net pinigine premija apdovanoti, tuo pačiu kitas mergaites keletopai pažeminant, leidžiant pjausti, kad Aukščiausiasis Tėvėjas to grožio joms pašyškintų.

Man dar nėra žinoma, kaip tas mergaitės "Miss Lithuania" titulus Jaunimo Kongrese laimėti įvairiose vietose rinko. Jei teisėjai vadovavosi tikrai grožiu, tai didelė klaida, galinti

įnešti į lietuvių jaunimo tarpą nesusipratimų ir neapykantos. Bet jei teisėjų komisijos vertino ne vien grožį, o daugiausia dėmesio kreipė į lietuviškumą: lituanistinę mokyklos lankymą, lietuviškomis organizacijoms priklausymą, bendrą laikyseną, tvarkingumą, būdo bruožus, sugebėjimą tarti viešą žodį ir kt., tai nebūtų blogas užmojis nei smerktinas rinkimų išgalvojimas. Tai gal paskatintų mergaites iš anksto lavintis lietuviškumo požiūriu, rungtyniauti savo sugebėjimais, ką beveik kiekviena gali pasiekti, jei tik turi noro.

Mišškai dega

Lietuvoj...

Ši pavasarį Lietuvoj vien valstybiniuose miškuose buvo 200 gaisrų. Tą praneša pats miškų ūkio ministras A. Matulionis birželio 25 dieną, Tiesoj. Itin nuostolingų gaisrų būta Tau-ragės, Jonavos, Veisiejų ir Šalčininkų miškų ūkiuose. Bet ypač daug gaisrų buvę Kuršių Neringoje (kuri, kalbininkų patarimu, dabar dažniau vadinama Kuršių Nerija).

-- Čia vien tik birželio 10 dieną kilo 31 gaisras, -- sako A. Matulionis, ir pridėda, kad iš viso Klaipėdos girininkijoje kasdien kyla po keltą gaisrų. Klausia, kas kaltas dėl gaisrų, ir ten pat atsako, kad vasarotojai, turistai, uogautojai, grybautojai...

Grybaujama, uogaujama ir šiaip keliaujama po miškus Lietuvoj nuo senų senovės, bet niekad nebuvo taip, kad vienam miške per dieną kiltų keli ar net kelios dešimtys gaisrų. Krinta į akį aplinkybė, kad tirščiausia miško gaisrų apie Klaipėdą. Tai miestas, kuriame dabar gyventojų dauguma -- "didieji broliai". Jie ir po Neriją pasiautė lengviau, siai gauna leidimus.

Miškų ministras, galbūt, paklydo, skelbdamas savo atsisaukimą ("Saugokime žaliąjį draugą!") lietuviškai leidžiamoj Tiesoj. Gal geriau būtų pataikęs, skelbdamas tą atsisaukimą rusiškai Sovietų Sąjunga, jei "didžiųjų brolių" vaikežai iš viso kreipia dėmesį į "čiabuvių", nors ir ministrų, atsisaukimus. (ELTA)

Jaunimo Kongreso metu veikęs sporto kampelis. Nuotraukoj M. Sutkevičius iš Los Angeles su parodos tvarkytoju P. Petručiu.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

AURELIJA MAČYTĖ baigė Villa Angela Academy ir rudenį ruošiasi studijuoti matematiką Cleveland State universitete. Aurelija yra baigusi lituanistinę mokyklą ir visą laiką buvo aktyvi skaučių eilėse. Šiuo metu yra Neringos tunto vadovybėje.

* **ANTANAS GINTNERIS** su žmona iš Chicago atvažiuo į Clevelandą savaitę atostogų. Čia lankys savo pažįstamus ir dalyvaus SLA 80 metų jubiliejiname seime.

* **LIETUVIŲ KONSERVATORIŲ KLUBAS** penktadienį, liepos 15 d. Union Savings and Loan Assoc. patalpose 5106 Wilson Mills Rd. (Richmond ir Monticello kampos) rengia Cleveland Press religinio redaktoriaus Jack Hume paskaitą "Changing Trends in Religion". Paskaitos pradžia 8:30 v.v. Bus vaizės.

* **VYČIAI - SENDRAU** GIAI rengia gegužinę liepos 17 d. 2 val. p.p. pas Visockus, 14307 Superior Ave. Visi kviečiami atsilankyti ir maloniai praleisti laiką. (sk)

* **F. Eidimtui** atostogaujant, LB Clevelando I apyl. valdybos pirmininko pareigose pavaduoja Juozas Mikonis.

DIRVOJE
DIDELIS
PASIRINKIMAS
NAUJŲ KNYGŲ!

PARDUODAMAS NAMAS

English colonial stiliuje, aluminijum apkaltas, 3 miegamieji ir uždaras II aukštas. Didelė su visais priedais virtuvė ir indams plauti mašina. Didžiuliai svečių ir valg. kambariai. Plius įv. priedai. Prie pat Naujosios parapijos.

Tel. IV 1-6087.

(76-78)

PARDUODAMAS NAMAS

Švarus, gerame stovyje. 4 miegamieji, prie autobusų linijos. Už Grovewood.

Tel. SK 2-3400.

(76-78)

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE
CLEVELAND
PNEUMATIC
Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.

MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components

KELLER-
HYDROTEL

Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL
BORING
MILLS

TURRET
LATHES

GAP TURRET
LATHES

ENGINE
LATHES

MILLING
MACHINES

RADIAL
DRILLS

NUMERICAL
CONTROLLED
MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI
ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS.

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient
for you.

An Equal Opportunity Employer

PARDUODAMAS

4 miegamųjų namas prie
Naujosios parapijos.

Tel. 752-2414.

(77-78)

MOKINĖS SIUVAMOMS MAŠINOMS

Priimame ir nevartojančias anglų kalbą. Mes turime daugelio tautybių žmonių 2000 tarnautojų tarpe. Dieninė pamaina, didžiausi atlyginimai moterims šiame rajone. Patirtis nereikalinga. Atlyginame besimokinant, po trumpo bandymo.

Atvykite į Employment Office PO LIEPOS 18, 8:30 val. ryto iki 5 val. p. p. nuo pirmad. iki penktad.

JOSEPH & FEISS
CO.

2149 W. 53rd St.
(2 blokai į pietus nuo Lorain Ave.)

(75-79)

FITTERS—CLASS A
CODE WELDERS
RYAN

Industrial Incorporated
World leader in the
CRYOGENICS FIELD
One of Cleveland's great growth companies.
883 E. 70th St., CLEVELAND, OHIO
Overtime, fringe benefits, paid hospitalization, paid holidays. Contact J. H. Brady, 9 A.M.—4 P.M.
An Equal Opportunity Employer (73-82)

HELP WANTED FEMALE

INSTRUCTORS—in medical, surgical, maternity, and pediatric nursing, needed immediately for an expanding NLN accredited diploma program. B. S. degree required; master's preferred. Responsible for clinical teaching and supervision of students. Salary based on education and experience, liberal personnel policies. General hospital of 400 beds has excellent facilities and a medical staff of over 60 specialists. A unique situation of a large medical center in a small city atmosphere with a university center. Write or call 715 — 384-9393. Educational Administrator, St. Joseph's Hospital School of Nursing, 509 St. Joseph's Ave., Marshfield, Wis. 54449. (71-76)

REGISTERED NURSES REQUIRED for Moosomin Union Hospital. New 20 bed residence, extension and renovation program just completed. Excellent working condition. Salary range \$350.00-\$446.00 with an allowance for previous experience. Full maintenance available. This is a progressive town of 2500 on No. 1 Highway near the Manitoba border. Write or phone reverse to Director of Nursing, Moosomin Union Hospital Box 400, Moosomin, Sask. (74-80)

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio
Tel. EX 1-1143

Klube veikia: Lietuviškų laikraščių ir žurnalų skaitykla • "Tėvynės Garsų" radijo valandėlės • Televizija • Bilijardas • "Pin Boll" • Šachmatai • Lietuviška Valgykla: Penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais — pietūs ir vakarienė. • Visi lietuviai ir lietuvės kviečiami įsirašyti nariais į Amerikos Lietuvių Piliečių Klubą.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

JAV KONGRESE PRISIMINĖ LIETUVOS TRAGEDIJĄ

Jungtinių Amerikos Valstybių Kongreso Užrašuose (birž. 13-15 d. prieduose) yra atspausdinti septyniolikos Atstovų Rūmų narių pareiškimai ryšium su 25 ir 26 metų sukaktimis nuo sovietinės okupacijos pradžios ir nuo pirmųjų masinių deportacijų Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Čia pakartojamos keletos ištraukos iš tų pareiškimų:

-- Nuolatinė patyčia, kad komunistai kalbėdami apie laisvę ir išlaisvinimo karus, visiškai nepaiso to, kad jietė bėra vieninteliai pasaulyje dar išlikę užpuolikai. Geriausi to pavyzdžiai yra Lietuva, Latvija ir Estija... Dažnas kalba apie koalicinę vyriausybę Vietnam, bet dar negirdėjau komunistų balso, siūlančio koalicinę vyriausybę Baltijos valstybėse... Galbūt, šiandien minėdami žiaurų tų narsių tautų likimą, turėtumėm priminti komunistiniams jų priespaudininkams, kad reiktų laisvų rinkimų Baltijos valstybėse. Pradžiai galėtumėm pareikalauti koalicinės vyriausybės, kurioje būtų ne vien komunistai, kaip dabar yra, bet ir žmonės, tų kraštų žmonių laisvai išsirinkti. Tai būtų pirmas žingsnis į tikrą laisvę. (Cornelius E. Gallagher, D., Bayonne, N. J., ir Richard D. White, D., El Paso, Texas).

John J. Rooney (D., Brooklyn, N.Y.), primindamas pernyktę lapkričio 13 dienos manifestaciją, sakė, kad:

-- Tiesa, buvo ten ir ašarų, bet buvo ir pasitikėjimo bei kovos dvasia, kurią reikėjo matyti, kad patikėtum... Mes turim parūpinti daugiau radijo programų pavergtosioms tautoms jų pačių kalbomis, kad tiesa ir dalykinė informacija atremtų sovietų kontroliuojamą spaudą. Turim siekti, kad būtų atviri keliai maisto,

vaistų bei drabužių siuntiniams, bet užvis labiau kaip tai nevaisinga beatrodytų, turim stengtis priversti Rusiją grįžti į protą... Tikėkimės, kad Jungtinės Valstybės savo veiksmais nusipelnys "ačiū jums".

Edward J. Derwinski (R., Chicago, Ill.) pareiškė:

-- Mano įsitikinimu, mūsų ambasadorius Jungtinėse Tautose, gerb. Arthuras Goldbergas, turėtų spausiti, kad Baltijos valstybių apsisprendimo klausimas būtų įtrauktas Jungtinių Tautų dienvartarkėn, ir kad tuo būtų atkreiptas pasaulio dėmesys į tebetrunkančią

tų tautų vergovę... Aš vėl norėčiau nurodyti Rūmams Amerikos Balso transliacijų į Baltijos valstybes nepatenkinamumą. Dabartinės administracijos patvarkymu, Amerikos Balsas perduoda į Latviją, Lietuvą ir Estiją tik plikas žinias, kadangi Valstybės Departamentas bijo ižeisti Sovietų Sąjungą. Manau, kad turi būti sustiprintas Amerikos Balso programų pobūdis ir padidintas jų kiekis... Mes tikrai turim imtis paveikių žingsnių padėti latvių, lietuvių ir estų tautomis moraliskai ir teisiškai.

(ELTA)

DIRVOJE

galite įsigyti

ką tik pasirodžiusią Nelės Mazalaitės knygą
MIESTELIS, KURIS BUVO MANO.

Kaina \$2.50.

Ši knyga laimėjo 1965 m. Aidų žurnalo literatūros premiją. Išleido Darbininkas 1966 m. iliustravo P. Jurkus. Gauta didesnė siunta Putnamo seselių išleistos knygos mūsų mažiesiems. Tai

ALGIS IR ALYTĖ,

spalvavimo knygutė su lietuviškais tekstais. Kaina tik 50 centų.

Be to, rekomenduojame įsigyti J. Gliados premijuotas knygas:

Sikšnosparnių sostas	\$2.50
Ora pro nobis	\$4.00
Delfino ženkle	\$2.50
Namai ant smėlio	\$2.00
House upon the sand	\$3.95

★

Turime pasirinkimui visą eilę mūsų rašytojų poezijos, novelių, romanų, prisiminimų ir kt. knygų.

Be to, Dirvoje galite įsigyti ar užsisakyti plokšteles:

A. Stempuzienės — D. Lapinsko — Dainas
Stereo — \$7.00, Hi-fi — \$6.00

St. Baro — Operų arijos
Stereo — \$7.00, Hi-fi — \$6.00

J. Vaznelio dainų ir arijų rečitalis — \$5.00

Birutė Valterienė — Dainos — \$5.00

Iz. Vasiliūno — Lietuvių kamerinė muzika — \$6.00 ir kt.

Užsakant knygas ar plokšteles, rašykite čekį ar pašto perlaidą

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

PLANINGAS TAUPYMAS

moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4½%

Dabartinis dividendas
išmokamas du kart
per metus.

MUTUAL
Federal
SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

Finansuojama, užtikrinama ir garantuojama
nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Konsultacijos nuo 9 val. ryto iki 8 v. val.
Indėliai nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.
Tiekiamos užduotys visą dieną.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanietz, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MGSU ĮSTAIGOS

ŽIEMINIAI LANGAI IR DURYS
ĮVAIRIAUSIŲ IŠDIRBINIŲ TVOROS, STOGELIAI IR KITI
MODERNŲS NAMŲ PAGERINIMAI

KOSTAS BUTKUS

Chicagoje

Telef. PR 8-278 rytais ir vakarais; LU 5-6291 bet kuriuo laiku

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS

INSURED SAVINGS

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Dirvos red. J. Čiuberkiui išvykus savaitei atostogų, jį pavaduoja V. Gedgaudas.

• Pas. Lietuvių Jaunimo Kongreso atstovai, dalyvavę Jaunimo stovykloje Dainavoj, Dirvai prisiuntė padėką už gausiai siuntinėtą laikraštį.

* STASYS SANTVARAS, Dirvos redakcinės kolegijos narys, persikėlė į naują butą. Jo naujasis adresas yra toks: St. Santvaras, 862 East Third St., Boston, Mass. 02127.

Taip pat savo adresą pakeitė ir rašyt. ANTANAS GUSTAITIS, būtent: 860 East Third St., Boston, Mass. 02127.

Abu rašytojai, ilgametčiai kaimynai, išgijo

bendrą nuosavybę ir, kai mynais buvę, tokiais ir lieka.

CHICAGO

* VASARIO 16 GIMNAZIJOS naujai paskirtas direktorius kun. dr. P. Bačinskas ir ilgametis gimnazijos mokytojas F. Skėrys, liepos 15 d., penktadienį, 8 val. vakaro, Jaunimo centre atsakys į visus paklausimus. Kviečiami visi lietuviai pasiklausyti pranešimų ir tinkamo išsiaiškinimo gimnazijos reikimo reikalų.

* LIETUVOS KARIUOMENĖS INVALIDŲ SĄJUNGOS CV posėdžiavo Chicagoje liepos 2 d. Jaunimo centre. Po posėdžio įvyko pamaldos tėvų jėzuitų koplyčioje, kurias laikė kun. J. Borvičius, SJ ir pasakė labai įdomią pamokslą. Vėliau buvo pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę, padedant vainiką prie paminklo. Čia kalbėjo prof. St. Dir-

mantas ir sąj. pirm. Br. Tvarėnas. Apeigas pravedė maj. Šeštakauskas. Signalus prie vėliavų pagerbimo tvarkė: G. Jonikas, P. Šimonėlis ir St. Molis, o J. Kiaunė -- filmavo. Vėliau buvo bendri pietūs Palangos restorane. Organizacinius reikalus Chicagoje tvarkė Alf. Liškevičius ir K. Dobilas.

* LŽS CHICAGOS skyriaus valdyba suorganizavo ir sėkmingai pravedė šių metų pavasarį trijų mėnesių foto reporterių kursų. Juos lankė kas penktadienį apie 25 kursantai. Turėta 12 paskaitų įvairiomis temomis, kurias skaitė atskirų sričių žinovai. Kursantai buvo labai patenkinti paskaitomis ir tvarka. Jie taip gi yra dėkingi žurnalistų sąjungai už tokių kursų suorganizavimą. Rudenį žadama išteigti atskirą fotografų klubą Chicagoje.

OMAHA

* VYTAUTAS KAZLAUSKAS šį pavasarį baigė JAV Laivyno Akademiją ir buvo pakeltas į antrojo leitenanto (ensign) laipsnį. Karo laivyno tarnybą pradėjo Long Beach, Calif. sviedinių kreiseryje "Topeka".

* RINGAUDAS POVILAITIS baigė Omahos

universitetą bakalauro laipsniu, studijuodamas anglų kalbą ir retoriką. Kartu baigė ir karo aviacijos rezervu karininkų kursą ir buvo pakeltas karo aviacijos antruoju leitenantu. Šį rudenį R. Povilaitis išvyksta į karo aviacijos lakūnų mokyklą.

* REGINA PETRIKONYTĖ baigė socialijos mokslus bakalauro laipsniu Annhurst College Conn.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS CHICAGOS SKYRIAUS RENGIAMAS VASAROS BALIUS

įvyks liepos mėn. 23 d. V. E. Jonyno vasarvietėje,
Veden Road, Chesterton, Ind.
Visuomenė kviečiama dalyvauti.

BALIAUS PROGRAMA

6 VAL. VAKARO KOKTEILIAI IR ŠALTĖS UŽKANDŽIAI.

8 VAL. VAKARO ŠILTA VAKARIENĖ.

MENINĖ PROGRAMA IŠPILDYS JAUNOSIOS PAJĖGOS.

Šokiams gros KORP! NEO-LITHUANIA orkestras.

Vietas prašome iš anksto, iki LIEPOS MĖN. 22 D., rezervuoti pas B. PAPLĖNIENĘ, 5647 SO. WOOD ST., CHICAGO, ILL., TELEF. RE 7-8186 nuo 6 VAL. VAK. iki 9 VAL. VAKARO.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Chicago Skyriaus Valdyba

MALE OR FEMALE

REGISTERED NURSES
and
CERTIFIED NURSING
ASSISTANTS
(Male and Female)
Required for permanent staff positions in a one hundred bed active treatment hospital. Basic starting salary for General Duty Nurse \$350.00 and for Certified Nursing Assistant \$239.00. Consideration given for experience and post basic education. Recently revised personnel policies. For further information please contact:
Director of Nursing,
Weyburn Union Hospital
Weyburn, Saskatchewan
(74-80)

IMMEDIATE OPENINGS

SET-UP OPERATORS:
LIGHT TURRET LATHE
HEAVY POWER BRAKE
H AND V MILL
LIGHT DRILL PRESS
DRILL PRESS

ALSO:
SUBASSEMBLER & OTHER
Job classifications 1st & 2nd shift.
Send Resumes Apply or Call
U. S. SLICING MACHINE CO.
1 VERKIL DR. LAPORTE, IND.
(75-79)

Pasižymėjusiam Ziniūnų ūkininkui,
Gedimino Ordino Kavaleriui

VINCUI MALINAUSKUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai BARBORAI, dukrai ROMAI ir žentui VYTUI BUTKAMS, sūnui ALGIUI ir marčiai CARVEL, giminėms ADOLFUI ir JUOZUI TOTORAIČIAMS

Dr. Juozas ir Eugenija
Bartkus

LIGIJAI BEZUMAVIČIŪTEI- BIELIUKIENEI

mirus, jos vyrui Broniui Bieliukui, motinai ir artimiesiems
nuoširdžią užuojautą reiškia

Gražina ir Aleksandas
Dauniai

Liet. Moterų Federacijos, buvusios Pabaltijo Moterų Tarybos pirmininkei ir FGWC Prezidiumo narei
LIGIJAI BIELIUKIENEI
mirus, minimų organizacijų narėms, motinai MARIJAI BEZUMAVIČIENEI, p. BRONIUI BIELIUKUI gilia užuojautą reiškia

Buvusios Pabaltijos Moterų Tarybos ir Moterų Atstovybės pirmoji pirmininkė
Dr. Marija Žilinskienė

Mylimai Mamytei

A. A.

MAGDALENAI VILKUTAITIENEI

mirus, jos dukrai ALDONAI ir PRANUI AMBRAZAMS, dukrai LEOKADIJAI ir VYTAUTUI CIVINSKAMS, dukrai BIRUTEI ir VACLOVUI GEDVILAMS, dukrai DANUTEI ir PETRUI MIKOLIŪNAMS, sūnams VIKTORUI ir VYTAUTUI VILKUTAIČIAMS ir jų šeimoms gilią užuojautą reiškia

Valė ir Juozas Šukiai

A. L. Tautinės S-gos Chicago skyriaus nariui,
A. A.

VINCUI MALINAUSKUI

mirus, jo šeimai nuoširdžią užuojautą reiškiamo ir drauge liūdime

A. L. Tautinės S-gos Chicago
Skyriaus Valdyba

Mielai Mamytei

A. A.

MAGDALENAI VILKUTAITIENEI

mirus, sūnams VIKTORUI ir VYTAUTUI, dukroms ALDONAI, LEOKADIJAI, BIRUTEI ir DANUTEI bei jų šeimoms reiškiamo giliausia užuojautą

Irena ir Jonas Jakščiai

ONAI ČIURLIONIENEI

mirus, jos vyrą TOMĄ ČIURLIONĮ ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

LTM Čiurlionio
Ansamblis

* ZENONAS PRATKĖLIS baigė Omahoje esančiame Creighton Univ. filosofijos ir sociologijos mokslus bakalauro laipsniu ir lieka tame pačiame universitete studijuoti teisės mokslų.

Eugenijus Laidas su dukra Maryte, gimusia Philipinuose, dabar gyveną San Francisco buvo atvykę į Jaunimo kongresą Chicagoje.
P. Petručio nuotrauka

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
LIETUVIŠKOJE JANSONŲ VASARVIETĖS
CAPE COD VILJOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažos (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

VILA ATIDARYTA VASARŲJIMUI IR
PRIIMA SVEČIUS.

Kreiptis: MARIJA JANSONAS — Vila AUDRONĖ.
87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. 02655
arba telef. (Area 617) 428-8425.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žaunymuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.